

Alfabetisk

Björg og Jostein hadde begge etternavn som begynte på S. Det fikk fatale følger.

Side 11

Germanerotisk

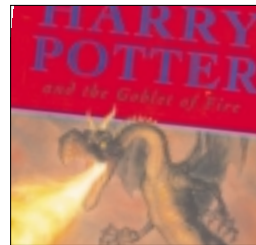
Hvem er denne tyskprofessoren på Dragvoll som forfatteren Vigdis Hjorth (bildet) tillegger et så saftig kjærlighetsliv?

Baksida

Politisk

I dag kjem den fjerde boka om Harry Potter ut på norsk. No byrjar unge Harry å bli fagleg interessant for samfunnsvitarane.

Side 10

NTNUs
internavis
nr. 11
6.09.2001

Universitetsavisen

A-BLAD

Løyndomen

Les om korleis veljarane kan gjere alle politiske meningsmålingar ubrukbare.

Side 2

Åremål

Rektor Spjøtvoll synes det er dårlig personalpolitikk å ha en universitetsdirektør på åremål. Fagforeningene er ikke enige.

Side 6

Hallo der ute?

Når Morten går til lunsj, begynner pc-ene hans å lytte etter liv i verdensrommet.

Side 7

Ta den ring...

Det var onkel Sveins eminente flaskeåpner-teknikk som gjorde Nicolai oppmerksom på at det gikk an å studere seg til en siv.ing.-ring.

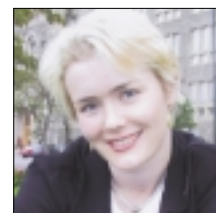
Side 8 og 9

Opprørere

«Professoropprøret» fortsetter – i hvert fall på Universitetsavisas debattsider.

Side 13 og 14

Ingvild og Linda slåss om tingplass

Ingvild V. Malvik

Linda C. Hofstad

Meningsmålingene tyder på at mandagens valg vil sende en NTNU-er inn på Stortinget. Men blir det forsker Ingvild Vaggen Malvik fra SV eller student Linda Cathrine

Hofstad fra Høyre? Begge lover å tale NTNUs sak hvis de får setet. Nesten 20 andre NTNU-ere står også på partienes stortingslister, uten håp om å bli valgt inn.

Side 3

Bare **61**
dager
igjen

...og onsdag starter valgkampen på NTNU

Side 4-5

Enda verre å finne p-plass

Det er altfor få av dem, og snart blir de enda færre. Nå skal det også kreves betaling for å bruke mange av de få gjenværende. I løpet av de siste ti årene er det blitt 200 færre parkeringsplasser på Gløshaugen, mens det er opprettet 1 000 nye arbeidsplasser. Men NTNU har ingen planer om å bygge parkeringshus.

Side 6

FOTO: ARNE ASPIHLL

Les daglige nyheter på <http://innsidaUT.ntnu.no/> Send tips til: medieseksjonen@adm.ntnu.no

på dagsordenen

«The great thing about America is everybody should vote.»
George W. Bush i tale i Austin, Texas den 8. desember 2000

I ledelsen
har ordet

Rektor
Emil Spjøtvoll

Velkommen, nye og gamle studenter!

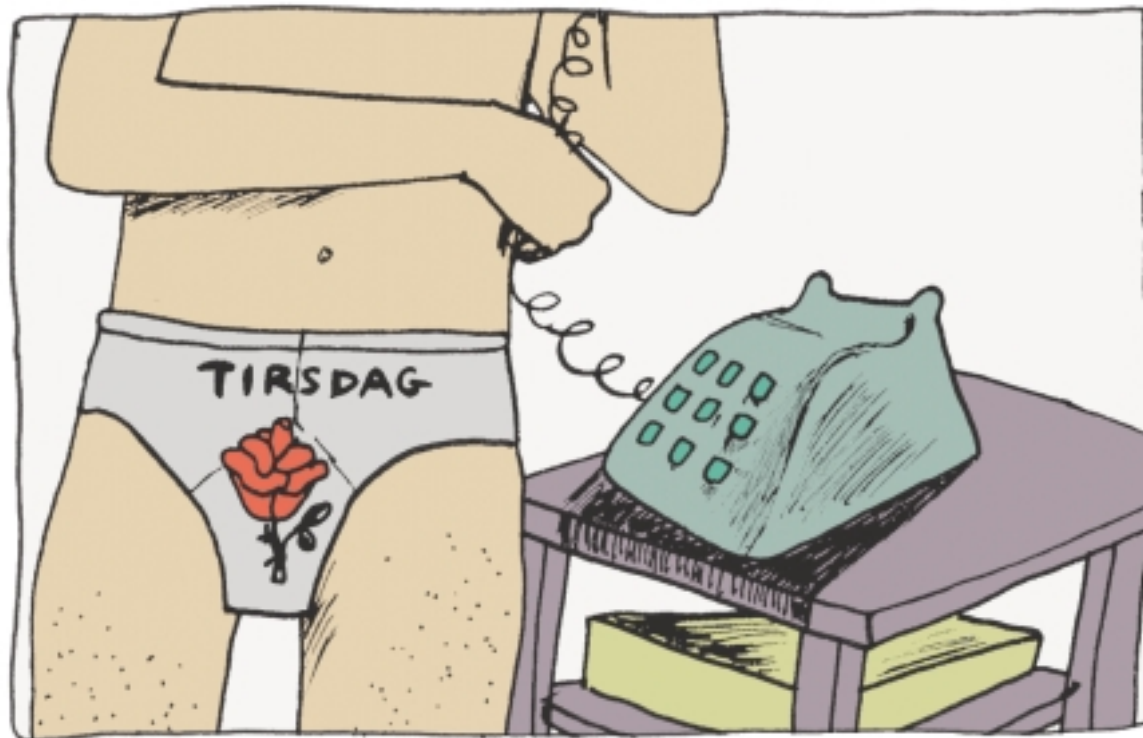
Jeg gjentar den velkomsthilsen som spesielt dere nye studenter forhåpentligvis har fått flere ganger. Det kan aldri bli for mye, for vi er stolte og glade over at dere har valgt NTNU som studiested. De fleste av dere vil tilbringe mange år hos oss. Det blir en spennende tid, både for dere og for oss. Jeg skriver ikke dette som en vanlig floskel om verdifull studie- og ungdomstid, men fordi det skjer mye hos oss og innenfor høyere utdanning for tiden. Og det må utvikles i et fellesskap mellom ansatte og studenter.

La meg først nevne en del av våre egne aktiviteter. Etter at medisinstudiet innførte problembasert læring (PBL) som metode i 1993, har også en rekke andre studier prøvd varianter av dette for deler av studiet. Studenterenes egen gruppe Altund (forkortelse for alternative undervisningsformer) har vært pådriver for nye undervisningsformer. I fjor vedtok NTNU en ny undervisningsstrategi, og for å følge opp denne er det i år bevilget 1,83 millioner kroner til ulike prosjekter. Fagmiljøene har også tatt en rekke initiativ for å utnytte informasjonsteknologiske hjelpemidler i undervisningen. Et laboratorium for IKT og læring er nettopp etablert.

I inneværende akademiske år vil de første kandidater bli uteksaminert fra det nye 5-årige sivilingeniørstudiet. Her er blant annet lagt større vekt på prosjektarbeid og kommunikasjonsevne. Forrige semester ble det gjennomført et stort felles prosjekt, «Ekspert i team», hvor studenter fra forskjellige fakulteter kommer sammen og bruker sine komplementære kunnskaper for å belyse kompliserte temaer. Eksempelvis var en av oppgavene å studere problemstillinger rundt forurensningen knyttet til avising av fly på Gardermoen.

I oppfølgingen av Stortingsmelding 27 «Gjør din plikt – Krev din rett» må det tas et løft for de allmennvitenskapelige studier. De nye Bachelor- og Masterstudiene på henholdsvis 3 og 5 år innebærer en nedkorting av studietiden. For å få dette til, kreves på den ene side en mer intensiv undervisning med bedre oppfølging, og på den annen side at studentene jobber mer bevisst med sine studier. Selve tittelen på stortingsmeldingen er ikke den mest inspirerende. Formuleringen virker som to moralistiske pekefinger, hvor ansatte og studenter skal passe på hverandre med plikter og rettigheter i fokus. Vi kan ende i et formalistisk, juridisk spillfelteri. La oss heller enes i et felles mål om kunnskapsvekst for den enkelte gjennom studier, og for samfunnet gjennom forskningen. Og at vi ser hverandre og respekterer hverandre.

Dersom demokrati er viktigast

ILLUSTRASJON:
ELIN HORN

Jørn Hokland trur meiningsmålingar trugar demokratiet. Derfor fortel han oss løyndomen om korleis vi kan øydeleggja for gallupfolka.

No er det berre dager att til stortingsvalet – og vi er oppe i to meiningsmålingar om dagen. Minst. Partia går opp, og dei går ned; snart er dei inne, snart ute – alt medan partileiarane er nedtrykte, glade, skeptiske, triumferande, dei tek medgangen med eit smil eller dei tek motgangen med eit smil.

Alle krumspring vert akkompagnert av kloke mediekommentarar. Deira motto: Alt kan forklarast.

Førsteamanuensis Jørn Hokland ved Institutt for datateknologi og informasjonsvitenskap meiner alle gallupane øydelegg for demokratiet. Derfor vil han nytta sin faglege innsikt – han har doktorgrad i statistikk – til å øydeleggja for gallupane.

Snur kappa med vinden.

– Meiningsmålingar i hytt og pine gir oss politikarar som ikkje evnar å ta egne standpunkt og stå fast på dei. Du såg det i vår: Ein Stoltenberg som seier til folket at «nei, vi kan ikkje senka skattenivået, fordi fellesskapet treng pengane.» Heilt uavhengig av om du er einig med mannen, står det respekt av ein som står for noko. Men det varte ikkje lenge – etter å ha blitt ført med ned elva av spørjeundersøkingar, endrar statsministeren mening ut på seinsommaren. No er han vorten temmeleg utydeleg på dette med skatt, meiner Hokland.

– Eller du kan ta ein Pettersen i Høgre: Han som vil endra på sjukelønsordninga. Men når Folket – misvisande representert ved dei meiningsmålarane ringer til – rynkar på nasen, så prøver Høgreleiaren å lure seg unna eit kvart fornuftig svar. I staden for å seie høgt og tydeleg: Ja, dette vil kosta, det var faktisk det som var meininga.

Manglar ryggrad. Hokland meiner det er meiningsmålingane som har skulda for politikarane sin kollektive mangel på ryggrad, og spør: – Tener eg som veljar på alle målingane?

Svaret har han sjølv: Tvert imot. Han er overtydd om at situasjonen er ein trussel mot demokratiet. Fordi: – Det beste var om partia gjekk inn i valkampen med

klare standpunkt i alle viktige saker – utan moglegheit til å endra synspunkt fordi ein ser at «opinionen», gjennom gallupundersøkingar, ser ut til å meine noko anna.

Om ikkje veljarane tener på dette, kven er det då som har glede av hyppige meiningsmålingar?

– Journalistane tener på det. Til ein viss grad politikarane. Om ikkje media dreiv med dette, gjorde nok dei det. Men politikarane ville sjølvstilt sila og manipulert offentliggjeringa av resultatene, på ein måte som tente dei sjølve, slår Hokland fast.

Men han er ikkje i tvil om kven som har aller mest glede av målingane:

– Det må vera statsvitarane – alle valforskarane som tek hovudfag og doktorgradar med det som mål å forska på, og gje lure kommentarar til, meiningsmålingar av alle slag.

Den Store Løyndomen. Du talar om demokrati, men det høyrest mest ut som om du vil bryta ned demokratiet, gjennom å øydeleggja veljarane sin moglegheit til heile tida å ha oversikt over kva vi meiner, over kven som ligg best an, over kor populære standpunkt til dei ulike kandidatane er?

– Men det eg ønskjer, er å ha leiarar som kan og vil styra – som har ei meining, står for den, og som handlar etter den

gjennom heile perioden dei er valt for. Det er demokrati. Det er dette alle meiningsmålingane bryt ned, hevdar Hokland.

Statistikaren sin løyndom er denne: Lag ei vekekalender. Vel ut eit parti for kvar dag – Høgre på mandag, Venstre tysdag, Arbeidarpartiet onsdag, osv. Når meiningsmålarane ringer deg for å spørja kva parti du vil stemma på, sjekkar du kva dag det er, og svarer ut frå den.

– Poenget med denne metoden er at det er umogleg for valforskarane å ta høgde for slik åtferd i sine modellar. Dermed bryt den statistiske logikken hans saman, og resultatene går i hytt og pine, konstaterer Hokland. Han gjorde greie for resonnementet sitt i ei kronikk i Dagbladet den 20. august.

Men kan ein ikkje berre avstå frå å svara?

– Det hjelp ikkje. Statistikaren har modellar for kor mange som avstår, som svarer veit ikkje, som svarer taktisk. Dette kan han korrigera for. Men om du innfører ein heilt ny logikk – som til dømes vekedagane – så bryt alle modellane hans saman. Dersom tilstrekkeleg mange svarer slik, kunne valdagen bli eit møte mellom rakrygga politikarar: Der utfallet var ope.

TORE OKSHOLEN

tore.oksholen@adm.ntnu.no

Valforskar:

– Alternativet er verre

Ola Listhaug meiner at mangfaldet som ligg i mange ulike gallupundersøkingar, samla gir meir demokrati.

– Alternativet er styrt informasjon frå ein politisk elite, hevdar professoren ved Institutt for sosiologi og statsvitenskap

– I nokre land, til dømes Frankrike, praktiserer ein forbod mot meiningsmålingar ei tid før valet. Det fører til at det vert spreidd uoffisielle, «under handa» målingar. Slike målingar gir berre delar av sanninga, og er ikkje kvalitetsikra. Dermed blir det lettare å manipulera slik informasjon, seier Listhaug, som heller ikkje er einig i at statsvitarane er spesielt

glade for så mange målingar som mogleg. Det finst dårlege målingar óg, minner han om.

Men når Høgre etter å ha fått juling i måling etter måling og så snur i spørsmålet om innføring av karensdagar: Er dette eit døme på at demokratiet fungerer – eller det motsette?

– Generelt vil eg seie at det ikkje er klokt av partia å snu av slike årsaker. Dersom dei gjer det ofte nok, viser det seg at slik åtferd skadar partia, seier Listhaug.

Professoren har lita tru på at metoden Hokland kallar «det demokratiske standard svar», vil fungera i praksis.

– Metoden forutset at veljarane svarar uærlig. Men vi har ein tendens til å svara ærlig. Den vanen er vond å venda.

Hvem vinner NTNU-setet?

NTNU ser ut til å få en «egen» stortingsplass etter høstens valg. Men ender vi opp med studenten fra Høyre eller forskeren fra SV?

Den siste meningsmålingen Adresseavisen gjorde, viser at kampen om den siste stortingsplassen fra Sør-Trøndelag kommer til å stå mellom SVs Ingvild Vaggen Malvik (30) og Høyres Linda Cathrine Hofstad (24), begge med nære forbindelser til NTNU. Ingvild Vaggen Malvik er utdannet statsviter, og ansatt som koordinator ved industriell økologi på Gløshaugen. Hofstad har det siste året hatt pause fra studier, men har planer om statsvitenskap fra høsten av. Tidligere har hun medievitenskap og sosiologi på merittlisten. Begge har markert seg i trondheims-politikken og sikter nå mot Løvebakken.

Bibliotek og gründering. I februar begynte SVs annenkandidat Ingvild Vaggen Malvik i ny jobb som koordinator ved industriell økologi ved NTNU. – Dette er drømmejobben, sa hun den gangen. Nå er drømmejobben å få ett av de 165 setene på Stortinget. Der vil hun praktisere fagkunnskapen om fornybare energikilder, og stimulere til forskning og næringsutvikling innenfor dette feltet.

– Hvis jeg får velge komité, har jeg mest lyst på næringslivskomiteen

Siden du ikke ønsker utdannings- og forskningskomiteen, kan vi da likevel regne med at du blir vår kvinne, for NTNU, på Stortinget?

– Jeg vil stå på for NTNU uansett komité. Komitéarbeidet bestemmer ikke alt. Jeg blir valgt ut fra en region og kommer til å være aktiv talskvinne for

Vil ha sete: Linda Cathrine Hofstad (H).

alt som har med NTNU å gjøre på Stortinget og i stortingsgruppa.

Nylig var SVs annenkandidat i et såkalt «dialogmøte» med NTNU sammen med andre aktive politikere som står høyt oppe på partilistene, men som ikke er garantert plass på Stortinget. Hensikten med møtet var å orientere om viktige universitetspolitiske spørsmål – og å knytte kontakter med flere politikere enn bare listetoppene. Her ble det fra NTNU-ledelsens side påpekt at nyskaping er et sentralt område. Vaggen Malvik bifaller dette og vil gjøre det lettere for gründere å starte opp egne bedrifter. Hun har dessuten tro på at forskning og utvikling innen fornybar energi kan gi arbeidsplasser for mange ferdigutdannede studenter i Trondheim. Dessuten vil forskeren ha mer penger til drift av universitetene, og til et bibliotek på Dragvoll.

Vil du si at du som NTNU-ansatt vil gjøre en bedre jobb for NTNU på Stortinget enn Høyres representant som er student?

– Nei, jeg mener jeg vil gjøre

en bedre jobb fordi jeg representerer et parti som ønsker å gjøre en bedre jobb enn Høyre.

Inne, ute, inne. I Adresseavisens måling i uke 32 var Linda Cathrine Hofstad inne på tinget som Høyres representant. I målingen tre uker etter hadde hun falt ut. I VGs siste fylkesmåling er hun likevel inne igjen. Hofstad omtales som Høyres unge edelstein og sier hun tar de siste spennende målingene med stoisk ro. – Jeg har aldri vært sikker på plass, sier Hofstad.

Hun ønsker seg utdanningskomiten. – Vi har vedtatt et program som vil gi et løft for høyere utdanning og forskning, sier Hofstad som sier hun vet hvor skoen trykker for studentene. Særlig når det gjelder boligsituasjonen. Hun mener at Giske bør gå inn med friske millioner i Lerkendal-salget hvis ikke NTNU og Samskipnaden blir enige.

Hennes ambisjon med en plass på tinget er å gjøre hverdagen enklere for hvermanns gjennom et enklere lovverk og mindre detaljstyring. Men hva

Vil ha sete: Ingvild Vaggen Malvik (SV).

med NTNU?

– Jeg vil gjøre mitt for å styrke NTNU og mener at vi har en politikk som vil gjøre at studenter kan bli i Trondheim etter studier, sier Hofstad som i likhet med konkurrenten peker på at det må legges enda mer til rette for nyskaping. Dessuten mener hun at partiet tar et nasjonalt ansvar for utdanning og forskning.

Vil du som NTNU-student gjøre en bedre jobb for NTNU på Stortinget enn SVs representant?

– Jeg tror begge kan gjøre en god jobb for NTNU, men forskjellen må være gjennom programmet vi velges på.

Resten. Det er bare Vaggen Malvik og Hofstad som i dag har realistiske muligheter for å komme på Stortinget fra NTNU. For de andre kandidatene er det heller små sjanser. Fra Sør-Trøndelag representerer NTNU-erne hele ti forskjellige partier. Det er studenter og ansatte fra SVT og HF som utgjør hovedtyngden. De fleste av NTNU-kandidatene er studenter.

TORE HUGUBAKKEN (TEKST OG FOTO)
tore.hugubakken@adm.ntnu.no

NTNU-kandidatene til høstens stortingsvalg

SØR-TRØNDELAG:

Ap: Aina Holst, student SVT
Karsten Jakobsen, professor emeritus
Ingvill Kvernmo, student SVT

Det Politiske Parti: Stian Almås, student FIM

Høyre: Linda Cathrine Hofstad, student SVT

KrF: Annette Lykknes, dr. scient.-student KB

Kystpartiet: Herbjørn Hansen, maskinist på forskningskipet Harry Borthen

Miljøpartiet De Grønne:
Harald A. Nissen, historiker HF
Søren Ibsen, konservator UBIT
Magne Njåstad, historiker HF

NKP: Bård Sandtrø, student KB

RV: Pål Hellesnes, student HF
Ann Kristin Alseth, student SVT

Senterpartiet: Wenche Vuttudal, student SVT

SV: Ingvild Vaggen Malvik, forsker Indøk.

Venstre: Guri Melby, student HF

NORD-TRØNDELAG:

NKP: Kjell Moen, student KB
Maria Sandodden, student DMF
Asle Moen, student KB

Venstre: Øystein Mørkved, student SVT

Skriftlige løfter fra partiene

Universitets- og høgskolerådet har spurt partiene om deres satsing på forskning og utdanning, og bedt dem bekrefte at de vil følge opp den økte satsing på forskning og utdanning som foreslåes i Stortingsmelding 27 og Forskningsmeldingen (St.prp. nr. 84).

Ikke uventet svarer alle at det vil de gjøre, og heller ikke uventet framstiller nesten alle seg som viktigste pådriver for en kvalitetsheving av undervisningen og at forskningsinnsatsen skal økes til OECD-nivå. Det er bare Fremskrittspartiet som har unnlatt å svare på henvedelsen.

Fattigslig politikerspråk

Dagens politikere har ikke grep om verken retorikk eller metaforer. De høres mest ut som saks-papirer når de snakker. Det hevder Hanne Merete Hestvik som nettopp har avsluttet sin hovedoppgave i statsvitenskap ved NTNU. I oppgaven studerer hun den politiske retorikken i norsk

politikk gjennom 30 år. Årets valgkamp karakteriserer hun som – med noen få hederlige unntak – bleik og språklig fattigslig. Best karakter gir Hestvik til SVs Kristin Halvorsen: Hun er den flinkeste til å bruke språket på en variert, direkte og spenstig måte.

Sagt i valgkampen:

Kristin Halvorsen (SV):

«Ap har jo kommet opp i den situasjonen at det blåser nordavind fra alle kanter.»

Jan Petersen (H) om SVs politikk:

«Det er en naiv form for fotformsko-politikk, som ikke stiller krav, feier problemer under teppet og der man kan rusle rundt i skog

og mark og lytte til fuglene og sjelen.»

Jens Stoltenberg (Ap):
«Gevinsten fra Høyres sykkeløns-ordning er allerede spist opp før lunsj.»

VALG

Dekaner
Rektor
Kollegierepresentanter
Prorektor
Instituttstyrere

Avspark for rektorkampen

To dager etter stortingsvalget er det avspark for NTNUs egen valgkamp. Innledningen blir folkekamøte på Gløshaugen der rektorkandidatene vil stille seg lagelig til for hugg.

Onsdag 12. september er startdatoen. Valgkampen blir innledet med debattmøte i auditorium El 5 på Gløshaugen. Dette blir første mulighet til å møte rektor- og prorektorkandidatene. Neste anledning blir på Dragvoll 10. oktober og i Samfundet 31. oktober.

Underdal er innleder. Tradisjonelt har ikke valgkampene ved NTNU fått den helt store publikumsoppslutningen. Dette har vært blant de største utfordringene for den nyoppnevnte

valgkomiteen. Lokkematen de har lagt ut, har som hovedinngrediens noen brennhete diskusjonstemaer. Som drakhjelp er det blitt engasjert spennende innledere. Første par ut er dekanus ved HF, Petter Aaslestad, og professor i statsvitenskap ved Universitetet i Oslo, Arild Underdal. Temaet de skal boltre seg i, er «strategiske valg for NTNU». Arild Underdal ledet Underdalutvalget, som utredet formål, faglig organisering og utvikling av NTNU etter stortingsvedtaket i 1995 om å opprette det nye universitetet. Han bør ha interessante synspunkter på hvordan NTNU er og hva NTNU har fått til i løpet av sine fem første leveår. Underdal stiller for øvrig selv som rektorkandidat i Oslo denne høsten.

Etter innledningene vil rektor- og prorektorkandidatene presentere seg og slippe til med sine betraktninger om dagens tema. Etterpå blir det paneldebatt, med oppfordring om frisk

diskusjon med mange innlegg fra salen.

Dragvoll og Samfundet.

«NTNUs plass i Trondheim, Norge og resten av verden» blir hovedtema på neste valgkamp, på Dragvoll 10. oktober. Siste valgkamp skal fokusere på NTNU som utdanningsinstitusjon. Temaer som umiddelbart peker seg ut er frie studier, profesjonsstudier og tverrfaglighet. Alle møtene vil begynne kl. 14.30 og vare til kl. 16.00.

I skrivende stund har parhestene Kathrine Skretting/Ingvald Strømmen og Eivind HiisHauge/Julie Feilberg meldt seg på i høstens kamp om å overta rektorkappene. I tillegg har Tore Syversen meldt seg interessert, men er avhengig av å finne en prorektorkandidat for å stille. Men fremdeles kan det dukke opp nye og spennende navn. Nominasjonsfristen går ut 15. oktober.

SYNNØVE RESSEM

synnove.ressem@adm.ntnu.no

Spør NTNUs nye rektor

Nå får du sjansen til å spørre rektor- og prorektorkandidatene om hva de mener om akkurat dine hjertesaker. Spørsmål og svar vil bli lagt ut på nettsiden <http://www.ntnu.no/valg/>

Tjenesten vil bli tilgjengelig på nettet fra 12. september, samme dag som valgkampen braker løs med det første folkemøtet der kandidatene presenterer seg. Men allerede nå kan du begynne å sende spørsmål som du ønsker at de skal svare på – Kathrine, Ingvald, Eivind, Julie, Tore og andre kandidater

som etter hvert måtte melde seg.

Send dine spørsmål til: medieseksjonen@adm.ntnu.no eller eventuelt til faks nr. 95437

Spør gjerne kort og konsist. Du kan spørre om hva som helst – så lenge temaet har en saklig relevans til NTNU. Du må oppgi ditt eget navn (og helst e-post-adresse hvis du har) sammen med spørsmålet. Disse opplysningene vil også bli lagt ut på nettet.

Det er Informasjonsenheten som oppretter denne tjenesten. Alle de fem kandidatene som til nå er kjent, har bekreftet at de vil svare på spørsmål som kommer inn.

Mer makt til de eksterne

NTNUs ansatte får heretter mindre innflytelse på hvordan universitetet styres. Kollegierådet vedtok på et møte den 23. august at fire av i alt elleve Kollegierepresentanter skal være eksterne. De andre gruppene har fått redusert sin representasjon tilsvarende. Den såkalte «Kvalitetsreformen» (Stortingsmelding 27) er bakgrunnen for dette vedtaket, som ikke har høstet bare applaus blant NTNUs ansatte.

Kollegiet blir dermed redusert fra 13 til 11 representanter, som fordeler seg slik:

Vitenskapelig ansatte: Har 6 representanter, får 4 (inkl. rektor og prorektor)

Teknisk administrative: Har 2 representanter, får 1.

Studenter: Har 3 representanter, får 2.

Eksterne: Har 2 representanter, får 4.

Kvalitet og frisk utvikling

Rektor: Eivind Hiis Hauge (63)

Nåværende stilling: Dekanus ved Fakultet for fysikk, informatikk og matematikk.

Faglige verv: Instituttleder ved Institutt for fysikk, NTH, 1988 – 1992.

Avdelingsformann ved allmennavdelingen, NTH, 1978 – 1980.

Leder av fysikkseksjonen, NTH, 1976 – 1978.

Eivind Hiis Hauge

Prorektor: Julie Feilberg (49)

Nåværende stilling: Førsteamanuensis ved Institutt for anvendt språkvitenskap.

Faglige verv: Instituttleder ved Institutt for anvendt språkvitenskap 1993 – 1996.

Prodekanus ved HF-fakultetet 1996 – 1999.

Medlem av en rekke utvalg og komiteer: Det sentrale utdanningsutvalget (SEUT),

Det sentrale utvalget for fjernundervisning og etterutdanning (EVID), Virksomhetskomiteen, Underdalsutvalget, Arbeidsgruppe for digitale læremidler.

Julie Feilberg

Felles valgspørsmål: **Hvis kvalitet er viktigst.**

Rektor: Tore Syversen (56)

Nåværende stilling: Professor ved Institutt for kliniske nevrofag.

Faglige verv: Instituttleder ved Institutt for farmakologi og toksikologi 1999 – 2000.

Vikarierende instituttleder ved Institutt for farmakologi og toksikologi 1998.

Instituttleder ved Institutt for farmakologi og toksikologi 1995 – 1996.

Medlem av komiteen for miljøvern ved UNIT, prosjektle-

Tore Syversen

der og byggherre for Medisinteknisk senter, prosjektleder og leder av leder av brukerstyret Realfagbygget, prosjektleder for NTNUs andel av RiT 2000, styreleder for Senter for miljø og utvikling.

Valgspråk:

Det venter jeg med til jeg ser om jeg kan stille!

Rektor: Kathrine Skretting (48)

Nåværende stilling: Prorektor ved NTNU.

Faglige verv: Instituttleder ved Institutt for kunst- og medievitenskap. Daglig leder for NFR-prosjektet Levende bilder i Norge.

Kathrine Skretting

Prorektor: Ingvald Strømmen (50)

Nåværende stilling: Instituttleder ved Institutt for klima- og kuldeteknikk.

Faglige verv: Instituttleder ved Institutt for klima- og kuldeteknikk 1996 –.

Medlem av Den sentrale undervisningskomité, Forskningsutvalget

for teknologi og naturvitenskap, styreleder for innovasjonssenter Gløshaugen, styreleder for Leiv Eirikson Nyfotek, vararepresentant for NFRs forskningsområde for bioproduksjon og foredling.

Ingvald Strømmen

Felles valgspørsmål: **Frisk utvikling!**

NTNU-valget 2001

VALGMØTE

ONSDAG 12. SEPTEMBER

EL 5, Gløshaugen kl. 14.30

Strategiske utfordringer for NTNU

Innledninger ved dekanus Petter Aaslestad, HF og leder av Underdalutvalget, professor og rektorkandidat ved UiO, Arild Underdal

Presentasjon av rektor/prorektorkandidatene

Spørsmål og svar, analyser og avsporinger, konfrontasjoner og klarsyn...
dette vil du ikke gå glipp av!

VALG

Dekaner
Rektor
Kollegierepresentanter
Prorektor
Instituttstyrere

Venter på avløsning

En kollegieperiode går mot slutten. Hvilke erfaringer har representantene gjort seg, og hvilke tanker sitter de igjen med etter snart tre års innsats? Vi har snakket med fire av dem, og fant én opprørsk, én profesjonell, én desillusjonert, samt en optimistisk student.

SYNNØVE RESSEM

synnove.ressem@adm.ntnu.no

ARKIVFOTO: JENS SØRAA

Siri Beate Hatlen: – Uvant med tilhørere i salen

Kollegierepresentant Siri Beate Hatlen (ekstern) blir gjerne omtalt som handelsreisende i snu-operasjoner. I løpet av de siste årene har hun styrtet til og ordnet opp i flere problembedrifter.

Hva ville hun ha gjort, om hun, helt hypotetisk, ble tilkalt NTNU i et slikt ærend?

– Spørsmålet er særdeles hypotetisk. Det typiske for bedrifter som engasjerer meg, er akutt behov for ny ledelse. NTNU har en stabil og god ledelse, med en dyktig direktør som har tatt tak i mye viktig.

Men organisasjonen er ikke akkurat fri for konflikter. Ny fakultetsstruktur, – vi nevner i fleng...

– Vi må regne med høylytte diskusjoner i et universitetsmiljø, det er del av kulturen. Oppfatningene er mange, og de har bare godt av å bli luftet. Kollegiemøtene preges ofte av (litt for) lange og krevende diskusjoner om saker som har stor offentlig oppmerksomhet, og det kan være tøft, særlig for de interne representantene som daglig er midt i miljøet. Vi som

er eksterne, får mer avstand til sakene og slipper å bli følelsesmessig involvert på samme måten. Det gjør oss kanskje bedre i stand til å se helheten.

Hatlen ble nylig oppnevnt til styreleder for Helseregion øst, som blant annet omfatter Oslo og Akershus. I tillegg er hun medlem av hele sju bedriftsstyrer, som spenner fra internasjonal finans til teater.

Hva er den største forskjellen på et universitetskollegium og styret i en næringslivsbedrift?

– Ingen bedriftsstyrer er like, men diskusjonene i bedriftsstyrer er gjerne kortfattet og forretningsmessig orientert. Kollegiet ved NTNU skiller seg ut ved å ha et klart flertall av interne representanter. Enorme saksbehandlingsdokumenter er en annen forskjell. Den forvaltningsmessige saksbehandlertradisjonen er annerledes. At møtene holdes for åpne dører, er en annen forskjell. Det er fortsatt uvant å ha en stor tilhørerskare sittende i salen når vankelige og kontroversielle saker diskuteres.

Kjell Evjen: – Kollegie-medlemmene er sandpåstrøere

Kjell Evjen stilte til valg ut fra ønske om å kunne påvirke saker som har betydning for teknisk / administrativt ansatte.

Hva har du oppnådd?

– Jeg har erfart at det er vanskelig å oppnå noe som helst når en er i mindretall. Jeg engasjerte meg mest i starten, i tro på at det var mulig å øve personlig innflytelse på sakene. Jeg erfarte fort at det er administrasjonen som forbereder og legger fram de fleste sakene. Og før de kommer så langt, har de vært gjennom et ukjent antall instanser og er i praksis avgjort. Kollegie-medlemmene blir bare sandpåstrøere.

Tror du noe vil bli annerledes med ny kollegiesammensetning?

– Jeg tror i hvert fall ikke at noe vil forandre seg til det bedre.

Trond Andresen: – Mot konsernifisering og byråkratisering

I skrivende stund har amanuensis Andresen reist 19 eventuelt-saker, sørget for 25 protokolltilførsler og 12 stemmeforklaringer. I de fleste sakene har han talt universitetsledelsen midt imot, og mer som regel enn som unntak blitt stående sørgelig alene.

Hvordan har det vært å leve med?

– Den verste opplevelsen var da rektor innkalte til møte for lukkede dører. Det var helt i starten på kollegieperioden. Jeg fikk beskjed om å lytte, mens resten etter tur skulle fortelle hva de mente om meg. Opplevelsen var sjokkerende. Jeg har ikke opplevd maken siden kadervurderinger i ml-bevegelsen på 70-tallet! Jeg oppfattet manøveren som en form for hersketeknikk, og bestemte meg for ikke å ta det personlig.

Hva var grunnlaget ditt for å stille til valg?

– Forsvare Universitetet mot konsernifisering og byråkratisering! Men jeg hadde aldri noen illusjon om å greie mer enn å forsinke prosessen.

Hva har du oppnådd?

– Det mest konkrete er et vedtak om å opprette et system for å utstyre studenter med bærbar PC. Men slik maktforholda er, har det vært viktigst å bremse de verste utslagene av konsernifisering, – det vil si forsøkene på å omgjøre styringsmodellen for universitetet til en bedriftsmodell. Det viktigste redskapet har vært diskusjons-

forum på web (NTNU-debatt, http://www.itk.ntnu.no/ansatte/Andresen_Trond/n-d/nye/date.html). Jeg har lagt ut referat fra møtene. Å la sola skinne på trollet er en effektiv måte å kjempe på. Motkreftene vet at det de sier/vedtar, blir offentliggjort og at mediene følger med.

Hva er hovedankepunktet mot universitetsledelsen?

– Universitetsdirektøren opptrer mer som pågående styremedlem enn som saksleverandør og tilrettelegger. Universitetet er nå mer byråkratisk enn faglig ledet. Jeg ønsker at Kollegiet skal ta makta tilbake fra toppadministrasjonen.

Hva er viktigste enkeltsak(er) i tida framove?

– Den nye fakultetsstrukturen. Jeg er skuffet over Dragvoll-miljøet. Det har kritisert, til dels med rette, manglende samfunnsorientering på Gløshaugen. Men hvor er samfunnsvitene når vi diskuterer andre sider av universitetspolitikken? Hvor er engasjementet for å forsvare universitetets autonomi og avsløre konsernmodellretorikken? Jeg er skuffet over at Dragvoll- og medisinniljøene støtter forslagene til ny fakultetsmodell. De burde vise solidaritet med Gløshaugen mot forhastet og skadelig omorganisering. I stedet velger de å åpne sår fra dannelsen av NTNU, som var i ferd med å bli leget!

Trine Viken Sumstad: – Et handicap å sitte så kort tid

Fordi studentrepresentantene sitter ett år av gangen, har Sumstad bare et halvt år å se tilbake på som kollegierepresentant. Hun syns tida har vært både morsom og utfordrende, men føler det som et handicap å sitte så kort tid.

– Det er mye å lære om systemet, selv om jeg ble godt briefet av forgjengerne. Studentrepresentantene jobber tett sammen, og har stort sett sammenfallende ideer, selv om vi representerer forskjellige miljøer. (Sumstad kommer fra Dragvoll).

Hva har dere oppnådd?

– Ekstrabevilgning til studie-

kvalitetstiltak, og at det er satt ned et utvalg som skal jobbe med undervisningsstrategi og sette i gang prøveprosjekt. Saker som engasjerer mest nå, er den nye fakultetsstrukturen, samt salget av Lerkendalsboligene. Jeg mener boligene bør selges til Samskipnaden for en grei pris, det vil si i samsvar med forslaget fra teknisk direktør.

Parkeringsjokk på Gløshaugen:

100 faste plasser forsvinner

De som ikke har parkeringsoblat, må nå betale for å parkere på Gløshaugen. Og de toårige oblatene blir vanskeligere å få.

En vanlig scene i morgenrushet på Gløshaugen: Biler hulter til bulter foran inngangen til Hovedbygningen, og folk som haster inn etter lapper som gir adgang til fri parkering dagen ut.

Dette synet blir snart en saga blott. Ordningen med utstedelse av p-tillatelse (dagseddel) skal opphøre. I stedet utvides antall parkometerplasser fra 44 til 118 i de sentrale områdene av Gløshaugen.

Samtidig utvides maksimum parkeringstid fra to til fire timer. Prisen per time blir som nå, 6 kroner. Det betyr at hvis du insisterer på å bruke bil til jobb, vil det koste deg 48 kroner å ha bilen stående på Gløshaugplatået en hel arbeidsdag. Og du må ut og finne ny plass i lunsjpausen.

Bedre for besøkende.

Hensikten med den nye korttidsparkeringen er å bedre tilgjengeligheten for besøkende på Gløshaugen. Disse har ofte store problemer med å finne parkeringsplass, selv om de har fått dagseddel. I tillegg vil NTNU spare personellressurser som kan brukes til andre formål.

En utvidelse av antall avgiftsbelagte plasser fører selvsagt til at det blir færre plasser å fordele på dem som søker om permanente (toårige) tillatelser. Nærmere 100 slike p-plasser forsvinner nå på Gløshaugen. Du vil måtte oppfylle ekstremt

strengt krav for å få tildelt permanent p-oblat på Gløshaugen heretter. Det blir stadig flere folk som jobber på Gløshaugen, og antall parkeringsplasser blir stadig færre. Det skyldes at det stadig bygges nye hus med plass til flere ansatte – og tomtene som tas i bruk for nye bygg, er nettopp tidligere p-plasser

Realfagbygget er det mest ekstreme eksemplet. Her forsvant det 184 p-plasser samtidig som vel 800 personer invaderte bygget. I sommer ble P-15 med 22 plasser nedlagt, og en ny bygning er i ferd med å stige opp av grunnen. Hvis tendensen fortsetter, bør det neste byggeprosjektet bli et parkeringshus.

Neppe p-hus. – Vi har ingen konkrete planer om parkeringshus, sier NTNUs parkeringssjef, Svein Hugo Andersen. – Tvert imot er det slik at ikke finnes en egnet tomt for formålet. Dessuten er kommunen skeptisk til å gi tillatelse til et slikt bygg fordi trafikkbelastningen på veiene rundt Gløshaugen vil bli for stor. Bygging og drift av et parkeringshus må uansett gjøres av andre. Det ligger utenfor vår primærvirksomhet.

Parkerings sjefens notat om

Nå får du ikke lenger dagsedler for parkering på selve Gløshaugplatået. I stedet må du putte 20-kroninger på parkometer.

ny parkeringsordning, som nå er bifalt av universitetsdirektørens ledergruppe, konkluderer med at man venter med parkeringshus. Den eneste aktuelle tomta for et slikt bygg er etter byplankontorets mening sør for Gløshaugen ved Nardo telefonsentral. Det blir for langt unna til at man kan regne med særlig utnyttelse, mener parkeringsutvalget.

Tidspunktet for når det nye

parkeringsopplegget kommer i gang, vil avhenge av hvor fort kommunen kan sette opp parkometre. – Dessuten vil vi bruke tid på en intern informasjonsprosess før vi setter i gang. Men enten senhøstes eller til våren vil den nye korttidsparkeringen være på plass, sier Andersen.

ARNE ASPHJELL

arne.asphjell@adm.ntnu.no

Flere folk, færre plasser

Vi antar at det er bortimot 1000 flere som har arbeidsplass på Gløshaugen i dag enn for ti år siden (fra 3200 ansatte til 4200). I løpet av denne perioden er antall parkeringsplasser på selve Gløshaugplatået redusert fra 850 til 650. Nærmeste parkeringsplass til Gløshaugen, Hesthagen, er da

ikke medregnet, selv om den tilhører det som betegnes indre område.

Til gjengjeld er det blitt flere plasser i det som kalles "ytre områder": Foruten Hesthagen (200 plasser), har plassen ved Nardo telefonsentral rom for 200 biler og den ved Petroleumsteknisk Senter

(PTS) for 600. Til disse plassene vil det fortsatt være mulig å få utskrevet dagsedler ved de to ekspedisjonsstedene ved PTS. Men det blir et stykke å gå når man parkerer der. Fra parkeringsplassen ved PTS til Sentralbygg II er det 1,5 kilometer.

Vil ha fast ansatt universitetsdirektør

Rektor Emil Spjøtvoll har foreslått å omgjøre universitetsdirektørens åremålsstilling til fast ansettelse. Rektor mener det er dårlig personalbehandling å ha direktører på åremål.

– Vi må sikre oss slik at vi beholder en person vi er fornøyd med, sier Spjøtvoll.

Fast i Oslo og Bergen.

– Gode toppledere er etterspurte, ikke minst kvinner, og vi er svært fornøyd med vår universitetsdirektør. Universitetene i Oslo og Bergen har nå gått til fast ansettelse av sine direktører som tidligere var på åremål. Heller ikke vi tror at åremål er hensiktsmessig. Det er styrets (kollegiets) ansvar til enhver tid å vurdere om direktøren gjør en god jobb eller ikke, og både i offentlig og i privat sektor er det

anledning til å kvitte seg med udugelige ledere.

– Men vil ikke en universitetsdirektør som gjør en god jobb, få fornyet tillit og ny periode?

– Det er ikke god personalbehandling å ha folk sittende på oppsigelse – helt fri konkurranse er dårlig personalpolitikk. Når perioden er omme, kan det komme en søker som formelt er bedre kvalifisert og skyve den sittende lederen ut i mørket. Åremålsansettelse er ikke en moderne styreform. Tidligere kom styret for nær den sittende direktør. Nå har vi flere eksterne representanter i styret og har en større uavhengighet i forhold til direktøren.

– Bør stillingen lyses ut på åremål når nåværende direktør slutter?

– Det vil vi måtte vurdere i samråd med departementet når det blir aktuelt. Et vedtak vi gjør nå vil ikke binde oss for framtida, sier Spjøtvoll.

Lønn. Ekspedisjonssjef Jan S. Levy ved Universitets- og hogskoleavdelingen i Kirke-,

utdannings- og forskningsdepartementet (KUF) mener at universitetsdirektørstillingene fortrinnsvis bør besettes på åremål fordi det sikrer fleksibilitet og fornyelse. Han viser til at universitetene i Oslo og Bergen valgte fast ansettelse først og fremst fordi det er vanskelig å rekruttere til slike stillinger og man ønsket å sikre seg at direktørene blir sittende en viss tid.

Det vil være rektor og KUF i fellesskap som avgjør hvilken lønn universitetsdirektøren skal få, som fast ansatt. Direktøren har i dag en bruttolønn på 645 000 kroner pluss personlige tillegg på 30 000 kroner per år, opplyser Levy. I dette er det lagt inn en kompensasjon for den utrygghet som følger med en åremålsstilling. Hverken i Oslo eller Bergen gikk direktørene ned i lønn da deres stillinger ble omgjort.

Skeptiske fagforeninger.

Tre av arbeidstakerorganisasjonene ved NTNU er skeptiske til rektors utspill om fast ansettelse. Både Bjørn Skallerud i Norske

sivilingeniørers forening (NIF), Sturla Sjøpstad i Norsk tjenestemannslag (NTL) og Svein Kristiansen i Forskerforbundet ønsker at rektor begrunner sitt forslag nærmere.

– Prinsipielt mener jeg at denne type lederstillinger bør være på åremål. Kanskje til og med flere av direktørstillingene i universitetsledelsen burde være på åremål. Samtidig har jeg forståelse for den praktiske siden ved saken. Det er vanskelig å rekruttere dyktige folk til slike

Fyller førti

SAIH (Studentenes og Akademikernes Internasjonale Hjelpefond) fyller denne høsten 40 år. Dette skal markeres med en bokutgivelse. SAIH har siden 1960 hatt som hovedmål å hjelpe underprivilegerte grupper i samfunnet til å få utdanning. Boka vil blant annet ta opp det som har vært den politiske hovedsaken for mange studentpolitikere i Trondheim gjennom tidene: nemlig obligatorisk innbetaling gjennom semesteravgiften, eller ikke.

Smarte innkjøp sparer millioner

Flere og bedre rammeavtaler for innkjøp gjorde at NTNU i 1999 sparte minst 31 millioner kroner i forhold til tidligere. Færre leverandører, gunstigere avtaler og forenklete bestillings- og faktureringsrutiner er stikkord for denne suksessen. Kristin Leinum, leder for materialadministrasjons(MA)-seksjonen, anslår at hvert NTNU-institutt sparer rundt et halvt årsverk på de nye ordningene. Og bedre skal det bli, lover hun.

Flere japanske stipendiater

NTNU har allerede et godt samarbeid med flere japanske forskningsmiljøer, men ønsker å utvide dette. Rektor Emil Spjøtvoll vil derfor prøve å få etablert en stipendordning som kan finansiere japanske post doc.-studenter som ønsker seg et forskningsopphold i Trondheim. Håpet er at Næringsdepartementet vil gå inn med penger, men Spjøtvoll er også villig til å bruke av NTNUs egne midler for å få en slik ordning på beina.

stillinger. Det har vi for eksempel sett når det gjelder økonomidirektør ved NTNU. En diskusjon om dette temaet er vanskelig, fordi det lett oppfattes som en diskusjon om personen som sitter i stillingen, sier Sturla Sjøpstad.

Universitetsdirektørens ansettelsesforhold ble tatt opp på siste kollegiemøte, men hele saken er unntatt offentlighet.

ARNE ASPHJELL

arne.asphjell@adm.ntnu.no

May-Britt Hagg ny professor i separasjonsteknikk

Et kupp – på alle måter – mener Institutt for kjemisk prosess-teknologi å ha gjort, når det ved semesterstart ansatte dr.techn. May-Britt Hagg (54) som professor i separasjonsteknikk. Hagg er en svært anerkjent forsker som publiserer aktivt i

internasjonal tidsskrifter, og hun er instituttets første kvinnelige professor – og dets første kvinne i fast vitenskapelig stilling. Dette på tross av at instituttet utdanner ca. 70 sivilingeniører pr. år, hvorav ca. 40 prosent er kvinner.

Hallo...? *Er det noen der ute...?*

Når Morten Olavsbråten tar lunsj eller stikker ut en tur, begynner pc-ene på kontoret hans å jobbe. De leter etter intelligent liv i verdensrommet.

NTNU-stipendiat Morten Olavsbråten's hobby er å lytte til verdensrommet. Han er 100 prosent sikker på at de finnes liv der.

FOTO/BILDEMONTASJE: EVEN GRAN.

Det er tre år siden han begynte med denne hobbyen. Morten Olavsbråten, som er stipendiat ved Institutt for teleteknikk ved NTNU, leter etter intelligent liv i verdensrommet. Pc-ene hans har kvernet gjennom og analysert mer enn 26 000 datablokker med radiosignaler fra verdensrommet. Det gjør Morten til nummer fem blant de ivrigste i Norge. I tillegg til to pc-er på kontoret, har han også koplet opp noen maskiner på den lokale pc-labben, samt to hjemmemaskiner. Daglig øker han med ti nye datablokker.

Seriøst. Moroa kalles SETI (Search for Extraterrestrial Intelligence) og er et seriøst og påkostet forskningsprosjekt ved Berkeley-universitetet i USA. En del av det består i å hente inn og analysere radiosignaler fra verdensrommet i håp om å finne intelligent liv. For å få et fornuftig omfang på analysene, er prosjektet avhengig av mer datakraft enn det er mulig å samle i én maskin alene. Dette var et problem inntil et klokt hode foreslo at ubrukt regnekapasitet på alminnelige hjemme pc-er kunne utnyttes. Knepet var bare å finne en eller annen måte å få tilgang til denne ledige kapasiteten på.

Løsningen ble SETI@home. Dette er et lite program med en skjerm-sparer som hvem som helst kan laste ned. Når maskinen din har stått ubrukt en tid, slår skjerm-sparereren seg på og begynner å analysere. Med en gang du begynner å jobbe igjen, slår den seg av, akkurat som en vanlig skjerm-sparer. Hvis pc-en din har fasttilkopling til nettet, laster skjerm-sparereren selv ned verdensromlyden og sender automatisk resultatet til SETI etterpå.

Ikke tegn til liv. SETI har ikke funnet noen verdens ting. Alle sterke signaler som SETI har plukket opp, har vist seg å komme fra Jorda.

– SETI kommer aldri til å finne noe utvetydig tegn på liv, tror Morten. – Hvis vi skal plukke opp noe, er vi jo avhengig av at andre sivilisasjoner faktisk har sendt ut radiosignaler som er så sterke at vi kan registrere dem.

Det tror han er usannsynlig.

– I vår egen sivilisasjon har vi sendt ut radiosignaler i rundt 50-60 år. Nå er vi imidlertid i ferd med å gå bort fra høyeffekts radiobølger som kommunikasjonsmedium. Stadig flere signaler går via satellitt, kabler eller laveffekts radiokommunikasjon. Dette er ting som ikke «høres» så godt ute i rommet. Hvis andre sivilisasjoner følger den samme teknologiske utviklingen, er det bare i et kort tidsvindu at en sivilisasjon «gir lyd fra seg». I tillegg kommer de enorme avstandene. Radiosendinger fra 50-tallet kan nå plukkes opp 50 lysår fra jorda. I universet er dette en mikroskopisk avstand. Radiobølgene blir i tillegg svakere jo lenger de beveger seg. Hvis vi skulle være så heldige å plukke opp radiosignaler fra en annen sivilisasjon, så forutsetter det at vi lytter akkurat på det rette stedet på himmelen, akkurat i det rette frekvensområdet, akkurat i den rette tiden, og at kilden ikke er så langt borte at signalene blir for svake. Sjansene er ikke store, medgir Morten.

Han mener at SETI likevel spiller en viktig rolle i å kartlegge stjernehim-

melen gjennom å finne uoppdagede objekter og vise nye sider ved kjente objekter.

Vi er ikke alene! Morten er bombesikker på at vi ikke er alene. Dette kan enkelt bevises med en ligning som er allment akseptert, forteller han.

Først må man beregne sannsynligheten for at det oppstår liv på en planet. Her kan vi bare bruke oss selv som eksempel. At det finnes intelligent liv på Jorda, skyldes et meget usannsynlig sammentreff av en rekke heldige omstendigheter. Den nøyaktige størrelsen og tyngdekraften til blant annet Sola, Månen og Jupiter spiller i denne sammenhengen helt avgjørende roller. Det er altså svært usannsynlig at det skal oppstå liv. Men multiplisert med det ufattelig høye antallet stjerner (soler) i universet, og det enda høyere antallet planeter, blir sannsynligheten tilnærmelsesvis 100 prosent.

– Det er ingen tvil om at det finnes noen andre det ute, slår Morten fast. – Problemet er de enorme avstandene. Disse gjør det usannsynlig at vi noen gang kommer til å hilse på noen av dem. Toveis kommunikasjon med radiobølger i lysets

hastighet blir også vanskelig når avstandene regnes i tusener og millioner lysår. Fra spørsmålet sendes til svaret kommer, kan sivilisasjonene rett og slett ha dødd ut. Fysisk forflytning over slike avstander blir komplett umulig. Bare en reise til Solens nabostjerne, Alpha Centauri, som ligger ca. fire lysår unna, vil med dagens teknologi ta 100 000 år og kreve uoppnåelige mengder energi. Ikke noe opplagt mål for en helgetur, med andre ord.

Det eneste håpet for framtidig interaksjon på tvers av solsystemer og galakser, er at vi oppdager en fysikk som fullstendig sprenger rammene for alt vi kjenner til i dag. Og når det gjelder universets natur, er det én ting som er sikkert: «Man skal aldri si aldri».

Alt du trenger å vite om SETI, finnes på: <http://setiathome.berkeley.edu>

EVEN GRAN

even.gran@adm.ntnu.no

FAKTA OM SETI (Search for Extraterrestrial Intelligence):

Det tar ca. 12-15 timer å kverne gjennom hver «datapakke» for en vanlig hjemme-pc. Når du installerer SETI@home, må du registrere deg. Alt analysearbeidet pc-en din gjør, blir deretter lagt til din konto. Ut fra

dette genereres det lister. Her er det selvsagt om å gjøre å ligge øverst. Det er også mulig å melde seg på lag. Appellen til konkurranseinstinktet, samt et formål som mange finner både litt «kuult» og menings-

fyllt, har gjort SETI til en suksess. I dag har SETI@home mer enn 3.2 millioner brukere verden rundt, som daglig kverner unna mer enn 250 000 datapakker.

Ringenes herre

Ideen om ringen ble unnfanget i 1910, og arkitektstudenten Tormod Hustad vant designkonkurransen i 1914. Ringen har en enkel symbolikk som framhever sivilingeniørprofesjonen. Kula representerer Jorda. Den holdes oppe av en ring som er festet på stolper. Dette stativet skal forestille teknikken, som holder Jorda oppe og bærer den framover. Ringen er laget av gull og stål.

Ringen ble en gang forvaltet av en oppnevnt ringkomité, og

her var Hustad første formann. Han ble ansatt ved NTH i 1923 og var blant annet byggeleder for Gamle Fysikk. Mindre kjent er det at Hustad ble utnevnt til landbruksminister i Quislings første regjering. Senere overtok han som arbeidsminister etter Ragnar Sigvald Skancke, som opprinnelig var professor ved NTH. I 1946 ble Hustad dømt til tvangsarbeid på livstid.

På 60-tallet verserte flere etterligninger av ringen, og det

ble søkt om mønsterbeskyttelse. På 70-tallet var det av ideologiske årsaker færre studenter som ønsket å vise sin akademiske status på denne måten. På 80-tallet var det igjen bedre tider for den slags, og det ble gjort flere framstøt fra kvinnelige sivilingeniører om å lage ringen som ørepynt. Forslaget ble behandlet og nedstemt på høyeste hold.

Tormod Hustad er mannen som en gang designet NTH-ringen.

Ta den ring...

Første gang Nicolai Grødum hørte om den spesielle ringen og om Norges tekniske høyskole, var en gang tidlig på 90-tallet. Alle mannfolka i familien Grødum var samlet ved et sommerhus i Telemark, på guttetur med leirdueskyting, fiske, mat og drikke. Og det ble mange, mange timer foran leirbålet. En kveld spurte unge Nicolai om onkel Svein kunne lange over en øl. Onkel Svein stakk hånda ned i ølkassa, hentet opp en flaske – og åpnet korken i en og samme magiske vending, og bare med den ene hånda. Deretter ga han humlebrygget til den storøyde poden som hadde bestilt det.

– Jøss, hvordan klarte du det? spurte Nicolai. Onkelen pekte på den spesielle ringen han hadde på fingeren. Deretter satte han seg godt til rette, rensket røsten og begynte å fortelle om Norges tekniske høyskole i Trondheim og om det glade livet som sivilingeniørstudent.

Det var første gang Nicolai fikk høre om ringen som sivilingeniørene setter på fingeren etter endt utdanning, og som onkel Svein i dag bruker til å jekke opp flaskekorker med.

Kjært barn. – Hovner du på fingrene når du er varm, spør ekspeditøren mens hun gransker hånda til studenten som snart er ferdig med kjemilinja på Gløshaugen.

– Jeg vet ikke, jeg har ikke tenkt på det, svarer studenten.

Det har gått noen år, og Nicolai Grødum prøver ringer hos gullsmeden denne kjølige april dagen. I juni er han ferdig sivilingeniør, og i likhet med mange andre fra Gløshaugen ønsker han seg ringen med de mange navn: NTH-ringen, Høyskolerings, og i våre dager sivilingeni-

Da Nicolai var på femårstreff med den gamle gymnasklassen fra Persbråten, kunne alle se at han hadde orden på livet. Forlovelsesringen skinte på høyre hånd, og på den venstre glitret sivilingeniøreringen.

ør- og sivilarkitektringen. Ekspeditøren prøver ut forskjellige størrelser på Nicolai. Det er viktig at ringen er klar den 15. juni. Da har han forhåpentligvis levert diplomoppgaven, og for mange studenter er det om å gjøre å trøe symbolet på fingeren samme dag. Det bekrefter gullsmed Ola Dahlsveen som lager ringene.

Nicolai har ingen god forklaring på hvorfor han selv anskaffer ringen. – Kanskje er det samhørighet med de andre på kullet, foreslår han nølende. Venner og slektninger av ham har ringen. Hans forlovede Hilde har ringen. Så hvorfor ikke han også, liksom?

Rett til ring.

– Tjueåttetusentrehundreogseksti, sier Dahlsveen. Så mange ringer er kvittert ut fra hans forretning i Midtbyen, der

det spesialdesignede smykket blir laget. I henhold til særbestemmelsene skal ikke ringen overleveres til andre enn de som gjennom høyskolen (nå: universitetet) har fått tillatelse til å bære den. Utekaminerte kandidater får et utleveringsbevis som gir dem rett til en ringhandel.

– Det går ikke at rektor ringer og bestiller ring for noen. Det skal være med en seddel som fungerer! sier Dahlsveen som registrerer hver ring med et løpenummer, i tilfelle noen skulle miste den. Det har vist seg nyttig mer enn én gang.

Dahlsveen er stolt over ringen og over at det er så mange som bærer den, men beklager at NTH er historie. Det betyr

at de ikke lenger kunne kalle produktet for NTH-ringen. – Men vi tilpasser oss, sier han.

Ringdag. Noen måneder senere. Fredag den 15. juni går Nicolai med ringer under øynene etter å ha knapt sovet de siste dagene. Men ferdig med diplom ble han. Ringen sitter på fingeren. To flasker med sprudlende drikke er kjøpt inn til kvelden. Snart er det korker i taket. Og snart skal han vise onkel Svein at han også kan jekke opp øl med ringen.

TOR HUGUBAKKEN (TEKST OG FOTO)

tore.hugubakken@adm.ntnu.no

Når nøden er størst (en ring-historie)

Gråtkvalt står den nytglekede sivilingeniøren på jernbanestasjonen i Trondheim sent en lørdagskveld og betrakter sine nakne fingre. Tidligere på kvelden har han ranglet litt på byen og feiret sine avsluttende eksamener på Gløshaugen. Under rangelen gikk det opp for ham at

han er den eneste i kullet som ennå ikke har skaffet seg symbolet på endt utdanning, det alle de andre stolt viste fram. Nå angrer han bittert. Jeg kan ikke reise hjem uten ring, tenker han og bestemmer seg for å ringe til redningsmannen. Gullsmeden i den andre enden av røret forstår at her må det

reageres raskt. Han skynder seg ned til butikken, plukker med seg en ring, raser videre til jernbanestasjonen og forærer den tårevåte sivilingeniøren symbolet han ikke kan være foruten når han reiser hjem til mor og far.

Andre med ring

Det er ikke bare sivilingeniører og -arkitekter ved NTNU som smykker seg med ringe. Også psykologiske samfunnsvitere og doktorgradskandidater ved NTNU har skreddersyddde ringe å sette på fingeren. Dessuten kan kandidater fra Krigsskolen i Oslo, Sjø-

krigsskolen i Bergen, Handelshøyskolen i Bergen og Landbrukshøyskolen på Ås også smykke seg med symbolet for en spesiell høyere utdanning.

Butikkekspeditor Hilde Lyså spør om Nicolai Grødums hender hovner når det er varmt. Det er dumt med store fingre og liten ring.

Siden 1955 har gullsmed Ola Dahlsveen forsynt Norge med sivilingeniørringer.

Nicolai Grødum har overlevd studietidas hektiske sluttspurt og feirer det med ring på fingeren og sjampanje inna-bords.

Med bok fire i serien om Harry Potter – *Harry Potter og ildbegeret* – er internasjonal politikk på veg inn i forfatteren J. K. Rowling sitt univers.

Politisert Potter

Joanne Kathleen Rowling sine bøker om guten som ein dag oppdagar at han tilhører trollmannsslekt, er den største globale litterære suksessen nokonsinne. Den norske statsvitaren Torbjørn Knutsen, professor ved NTNUs Institutt for sosiologi og statsvitenskap, har vore lidenskapelig Potter-fan frå første boka kom ut. Han synest forfatteren har begått ein genistrek.

– Bøkene om Harry er ein engasjerande miks av Buckeridges Stompabøker, Tolkiens bøker om Ringenes Herre og Pullmans trilogi om Den mørke materie, er Knutsen si vurdering.

Livet hos Dumlingane. Harry Potter lever eit trøysteslaust liv hos onkelen og tanta si, herr og fru Dumling, og den ekle sonen deira, Dudley. Dumlingane kan ikkje fordra Harry, og kjensla er gjensidig. Men på elleveårsdagen sin får han eit brev der det står at han skal begynne på Galtvort Høgare Skule for Hekseri og Trolldom.

Det viser seg at Harry sine foreldre var heks og trollmann, svært berømte endåtil. Dei vart drepne då Harry var baby, av Den Vonde Trollmannen Voldemort. Men vesle Harry overlevde, og for å gøymast bort vart han plassert hos Dumlingane, som altså ikkje er av trollmannsslekt – dei er høgst vanlege *gompar*, som magikarane kallar oss menneske.

Kvar roman i serien om Harry tek for seg eitt år på Galtvort. Utdanninga der tek sju år, og det er akkurat så mange bøker Rowling kjem til å skriva om Harry.

Den 6. september vert bok nummer fire lagt ut for sal i norsk omsetjing. Med denne boka har forfatteren teke eit langt steg ut av den vesle verda som møter Harry i den første boka. Med *Ildbegeret* bygger ho forteljinga ut til noko meir og større enn tilværet kring Galtvort; ho trekk opp ei vidare, internasjonal handlingsramme.

Fram til nå er det den barnlege gleden over den gode historia som har fanga Torbjørn Knutsen. Med denne boka vert Harry Potter interessant også for statsvitarer i han.

Klassekamp og etnisk reinsking.

– I *Harry Potter og ildbegeret* introduserer Rowling klasseperspektivet i det interne livet på Galtvort. Ho viser korleis husnissane – som er tenarskapet på skulen – er grovt undertrykka og utbytta. Det synest iallfall venninna til Harry, Hermine, som prøver å starta «Husnissanes frigjeringsfront». Men i klassisk marxistisk terminologi kan ein seia at overbygninga vert for sterk. Husnissane er mest nøgd med tenarrolla si, og frigjeringsfronten får ingen stor suksess, seier Knutsen.

Når Rowling skriv om Hermines idealistiske forsøk på å vekka husnissane til kamp, kan dette lesast med godmodig humor. Men når ho utover i boka trekker inn det etniske perspektivet, er det fullt alvor. Enno ein gong står Hermine i sentrum. Sympatisørane av Voldemort nyttar kvart eit høve til å raljere over at ho er av «mudblood», av gompeslekt.

– Den etniske konflikten i boka står slik mellom naturalistane (eller *primor-*

dialistane) på den eine sida og modernistane på den andre – mellom dei som meiner at berre «raserein» ungdom av god, gammal trollmannsætt bør få lov til å bli elev ved Galtvort, og dei som meiner at det er dei magiske evnene som skal vere avgjerande, sjølv om begge foreldra er alminnelege gompar. Det modernistiske synet vert ført fram av rektoren ved Galtvort, Albus Humlesnurr. Han står i boka fram som dei godes hærførar.

Ei sosiopolitisk skiljeline.

– Det etniske temaet vart introdusert allereie i den første boka, *Harry Potter og mysteriekammeret*. Vi kan sjå korleis temaet veks i løpet av bokserien og blir aksentuert i bok nummer fire. Den gamle statsvitenskaplege høvdingen Stein Rokkan ville kalla dette for trollmannsverdas viktigaste sosiopolitiske skiljeline, seier Knutsen.

– I Rowlings verd går denne skiljelina langt attende – den kan skimstast allereie i mellomalderen, i diskusjonen om reglane for elevopptak mellom dei fire trollmennene som grunnla Galtvort. I eit meir samtidshistorisk lys går den tre generasjonar attende. Røtene til hovudforteljinga om Harry Potter går attende til 1950-talet. Då vart konflikten danna mellom ein ung Humlesnurr på den eine sida, og ein talentrik Galtvort-elev, Tom D. Venster, på den andre. Venster drog ut i verda, lærte seg svart magi og kom attende som ein maktsvolten Lord Voldemort. På midten av 1980-talet fekk Voldemort politisk makt og freista å kontrollera Galtvort og å innføre eit politisk regime med klare fascistiske trekk, seier Knutsen.

Humlesnurr leier an i ein strid som skaper splid og ulukke i trollmannsverda. Striden ender med at Voldemort vert jaga i eksil. Men ikkje før Harrys foreldre vert drepne.

– Første kapittel i *Harry Potter og ildbegeret* syner at Voldemort er attende, at han samlar sine gamle medarbeidarar rundt seg, og at han har internasjonale kontaktar.

Dei gode døyr. Ildbegeret er ei mørkare bok enn dei føregåande. Den byr på kraftigare kost enn tidlegare bøker. For første gong døyr ein av hovudpersonane. Og det skal bli verre i bøkene som kjem, har Rowling varsla. Med dette går serien frå å vera litteratur mest for ungar men òg for barnlege vaksne – til å bli bøker for dei litt eldre.

– Måten Rowling omtalar Voldemort på, får meg til å assosiere i retning av Hitler, Mussolini, Franco og Salazar, seier Knutsen.

Og slik vert Rowlings forteljing i høgste grad relevant for pågåande internasjonale konflikter.

– Det er ein interessant parallell i det at ho etter kvart let hovudkonflikten i historia handle svært mykje om etnisk reinsking – for det er nettopp det tilhengarane til Voldemort går inn for: Dei vil kvitte seg med borgarar av gompeblod. Dette grepet gjer Rowling i ei tid

kor internasjonal politikk vert dominert av ei konflikt mellom på den eine sida høgreekstreme krefter som ynskjer eit absolutt skilje mellom «dei» og «oss», og på den andre sida ein humanistisk farga liberalisme, seier Knutsen.

Etter som personane i boka vert konfrontert med desse politiske retningane, blir dei også stilt overfor klare politiske val. Slik sett stiller rektor Humlesnurr på slutten av boka opp eit moralsk imperativ om å ta parti i kampen mellom det gode og det vonde. I siste kapittel held han ein appell som bringer tankane over på Churchill sine talar ut over på tretti-talet, der han åtvara mot Hitler og aksemaktene, seier Knutsen

Krigen, døden og kjærleiken.

Fjerde bok i serien om Harry Potter inneheld fleire nye element som legg seg oppå den historia vi kjenner frå tidlegare bøker. For det første er det geografiske perspektivet utvida frå berre å famne London og Galtvort, til også å gjelde andre land. For det andre er settinga utvida frå dei hovudsakleg personlege konfliktane i eit tett kostskolemiljø, til òg å gjelde politiske konflikter av internasjonal karakter. For det tredje er innsatsen høgare i fjerde boka – no vert striden ein kamp på liv og død for fleire av hovudpersonane.

I tillegg introduserer Rowling kjærleiken. Harry må invitera ei jente til Galtvorts juleball, og har eit godt auge til Cho Chang som er speidar på Rumpeldunklaget til Ravnklo. Med det fjerde skuleåret er han på full fart inn i puberteten.

– *Men det er alvoret i kampen mellom dei gode og dei vonde som dominerer, og skilnaden mellom dei er definert i etniske termar. Trur du det er med overlegg Rowling vel å trekka dei politiske perspektiva inn i historia om Harry?*

– Ja, det trur eg. Det er klare ekko av det «politisk korrekte» i bøkene hennar. Det er inga tvil om at ho har trekt opp dei store linene for alle dei sju bøkene om Potter. Rowling har ein «masterplan» – det siste kapitlet i den siste boka er ferdig skrive. Det er for lengst avgjort kor historia skal enda. Eg vil tru at dei politiske skiljelinene, liksom alt anna i bøkene, er godt tenkt ut på førehand.

– *Kva er løyndomen bak Rowling si suksess?*

– Visste eg det, hadde eg ikkje sagt det til deg – då sat eg heller og skreiv for harde livet, eg òg.

TOR OKSHOLEN (TEKST OG FOTO)

tore.oksholen@adm.ntnu.no

Statsvitar Torbjørn Knutsen har lese "Harry Potter and the Goblet of Fire" med stor fagleg interesse. Den 6. september kjem boka i norsk omsetjing.

Bjørge og Jostein ser like forelsket ut i dag som de var den første høsten på Lærerhøgskolen i 1966.

FOTO: ARNE ASPHJELL

Immatrikuleringsromantikk

Plasseringen i alfabetet gjorde at Jostein og Bjørge ble sittende ved siden av hverandre ved immatrikuleringen for 35 år siden.

Ved immatrikuleringen på Norges Lærerhøgskole høsten 1966 ble Jostein fra Orkdal og Bjørge fra Fåvang sittende ved siden av hverandre. Etternavnene Slupphaug og Smidesang var alfabetiske naboer, og dette bestemte plasseringen. Men skjebnens spill er underfundig, og det oppsto en liten kontakt mellom gudbrandsdøl og orkdaling ved dette møtet. De vekslet noen få ord, og Bjørge rettet på den sorte dusken på Josteins studentlue*.

Danseløver. På den første forelesningen i pedagogikk dagen etter hadde de begge et kjent fjes å forholde seg til, og de ble sittende sammen. Utover høsten møttes de også i festlig lag – i Samfundet eller på interne fester på pedagogikk.

– Æ la merke te at ho va så go te å dains, og da vart æ gla for æ e så gla ti å dains sjøl å, sier Jostein. – Det va så my som byint å klaff, fortsetter han. – Det vist sæ at vi ha mang felles interessa.

De gikk flere turer sammen om høsten, ofte til Estenstadhytta. Senere ble det skiturer. Bjørge måtte avslutte forholdet til en gammelkjæreste i Gudbrandsdalen, og om våren ble de kjæresten på alvor.

Etter å ha studert pedagogikk i ett år, fikk Jostein jobb som lærer i Hemne. Bjørge fortsatte et år til med historie, men de hadde nær kontakt hele tiden.

Rask fødsel. Sommeren 1968 ble det bryllup i Fåvang kirke, og like før jul det året

Bjørge Smidesang og Jostein Slupphaug giftet seg i Fåvang kirke i Gudbrandsdalen 22. juli 1968. Et halvt år senere kom den førstefødte, sønnen Olav.

kom den førstefødte, sønnen Olav. – Det gikk litt fort, det gjør' det før i tia, forklarer Jostein.

Noen år senere kom datteren Anne Ingeborg. I dag er begge ungene etablert på hver sin kant. Olav er dr.ing. fra teknisk kybernetikk NTH og jobber ved ABB i Oslo. Anne Ingeborg er tannlege i Trondheim.

Bjørge og Jostein bor på Josteins heimgård, med utsikt over Orkdal. De arbeider på hver sin skole i bygda.

– I det lange løp er det gunstig at vi har hver vår arbeidsplass, sier Jostein, som legger til at det er ganske ideelt for to

lærere å slå seg sammen, slik at de kan utnytte den lange ferien.

Bjørge angret ikke på at hun har festet rot i Trøndelag, men synes det har vært mye dårlig vær de 35 årene hun har bodd her.

ARNE ASPHJELL

arne.asphjell@adm.ntnu.no

*Til orientering for dagens unge: Studentlue var en overdimensjonert, sort «russelue» som ble brukt av artianere ved høytidelige anledninger for å markere at de hadde artium (eksamen fra videregående skole), ref.

Stewart's corner

Spørsmål angående engelsk kan stilles til språkrådgiver Stewart Clark ved Studieavdelingen, e-post: stewart.clark@adm.ntnu.no, tlf. 73 59 52 45, faks: 73 59 52 37

What does ICT really stand for?

Everyone is using this TLA (three-letter abbreviation) but there is a richness of interpretation. Some are using Information and Communication Technology, others see these as different technologies and pluralize the last word. The other version is Information and Communications Technology, with the plural technologies. It may seem a small thing when the only difference is communication or communications. But it has become a central term and one of NTNU's five main priority areas and should have an exact definition. I have unthinkingly been using both varieties. Fortunately I am not alone and the two versions get 40 000 and 30 000 hits respectively on the Internet search engine – Fast. Looking in the latest major online and hard-copy dictionaries of English does not help, the term is too modern to be listed in the most of the sources I found. I have consulted colleagues at NTNU and they confirm my suspicion that both will be used. However, the 40 000 hits version is probably the preferred version (with the plural technologies as an alternative).

Here are some arguments for ICT standing for Information and Communication Technology:

1. Information and Communication Technology (ICT) is defined (according to the Free Online Dictionary of Computing) as the study of the technology used to handle information and aid communication. «The phrase was coined by Stevenson in his 1997 report to the

UK government and promoted by the new National Curriculum documents for the UK in 2000» (<http://foldoc.doc.ic.ac.uk/foldoc/>).

2. There is a difference in general-purpose dictionaries of English such as the Oxford between communication and communications. To simplify the relevant definitions, communication is the act of exchanging information, while communications is more the means or the infrastructure required to communicate. Thus a network of computers is a communications network and communications satellites are vital in TV and telecommunications.

3. Apart from the quantity of ICT hits on the Internet that favour «communication», the quality of the first few hits is impressive and include Britannia.com and UN committee names. The European Commission plays safe here and in the Fourth Framework Programme one activity is Information and communications technologies which is divided into Telematics, Information technologies and Communication technologies.

A year ago I would have put my money on communications. Now technology is more and more supporting the act of communication. My suggestion is therefore that ICT is best defined as Information and Communication Technology or Technologies.

Tricky words

emic, etic

Emic is a perspective of study in anthropology that focuses on how things function in a society. It looks at the concepts and categories that are relevant and meaningful to the culture under analysis. It means paying attention to the specifics of particular cases.

Etic is a perspective that focuses on systems and how things are functioning.

These terms abstracted from «phonemic» – the distinct units of sound and «phonetic» – the system of speech sounds in symbols as in the phonetic alphabet.

bottom line, basic question

Bottom line (Norw. sluttsum, det vesentlige) in accounts, the

bottom line is the final total on a balance sheet or financial document: «The bottom line is the annual surplus». In more general business English, the bottom line is also used to mean the price of something or what is the basic issue, the most important thing: «The bottom line is will the market pay extra for this safety feature?»

Basic question (Norw. det vesentlige) means the fundamental issue or the bottom line in the last sense. Basic question, basic issue, fundamental issue, the crux of the matter are all alternatives to the rather overused and informal bottom line.

Enlightening English

To use the safe deposit box, please ask the key and lock at the Reception-Desk
(Hotel notice, Metropolitan, Lisbon)

Please ask the waiter, some of the courses may not have it.
(Informative menu, Crete)

An American businessperson in China was trying to get a better deal and said: «The bottom line is the bottom line». The depths of this statement puzzled the translator who informed his Chinese client that: «The line is on the bottom, never on the top».

debatt

Si din mening, men skriv kort! Innlegg kan sendes via e-post: medieseksjonen@adm.ntnu.no. Innsendte manus kan bli forkortet. Fortsett gjerne diskusjonene på nettet: **ntnu.fritt-forum** (tilgjengelig fra «Innsida», der alle innlegg blir lagt ut etter at avisa er trykket).

Om reformer, moduler – og Bøygen

Ivar A. Bjørgen reddegjør for hensikten med ex.phil., Modul 2, og avslører at ingen egentlig vet hva god læring er.

Det mangler ikke reformtanker ved NTNU. En omstridt reform er den nye felles forprøven som alle studenter ved NTNU skal ta og som består av to deler: Modul 1 og Modul 2. Jeg var formann i det utvalget som laget opplegget for Modul 2, og vil gjerne forklare hva jeg ville med Modul 2!

Hensikten var å føre videre arbeidsformer fra de siste ti års reformer i videregående skoler: *problembasert arbeid og ansvar for egen læring*. Kjernen i Modul 2 er et selvvalgt prosjekt. Studentene skulle få stor frihet i utformingen av problemstillingen og valg av metoder, og få støtte til arbeidet i tverrfaglige grupper ledet av likemenn i form av viderekomne studenter fra forskjellige fag. Møtet med studenter med andre perspektiv skulle også bidra til å realisere et av målene for dette universitetet: *tverrfaglighet*.

Gjennom prosjektet skulle studentene oppdage at de ikke behøvde å være bare reproduktører når de kom til universitetet. Studentene skulle være «kunnskapsskapere», ikke bare «kunnskapstakere». Jeg tror at enhver egentlig læring skjer gjennom at en prøver å skape kunnskap. Denne prosessen behøver ikke å lede fram til sannheten med stor S, men den gir erfaringer som du senere kan få korrigert, og gjennom denne prosessen lærer du deg litt om hvordan kunnskap blir til, og opplever dens begrensninger. Men det viktigste var kanskje å

motvirke den uheldige praksis at vi nå ofte kommer til universitetet uten å vite hva vi vil eller hvordan vi kan oppnå våre mål: *forestillingen om at det er universitetet som skal forme oss!* Vi mente at studentene ville tjene på å kunne forfølge egne ideer også inn i fagstudiene.

I forhold til den tidligere «forberedende prøve», senere examen philosophicum, representerte Modul 2 en endring ikke bare i *arbeidsformen*, men også når det gjelder *tema*. Det tidligere opplegget med særlig vekt på filosofiens historie forvaltes nå som før av Filosofisk institutt under navn av Modul 1. Det er liten uenighet om verdien av å lese filosofiens (egentlig kulturs) historie. Den må vi fortsatt ha med oss, ja, etter min mening er den enda viktigere enn før som motvekt mot fragmentert stimulering og lettvinnt argumentasjon.

Men universitetet må også ta opp problemstillingene i vår egen tid og i andre vitenskaper. I Modul 2 fikk studentene frihet til å forfølge egne interesser og ta opp nær sagt hvilken som helst problemstilling til forsøksvis vitenskapelig belysning. Dette betydde at studentene kom inn på mange vitenskapers problemstillinger og utvikling – ikke minst deres metoder.

Det var viktig for oss at studentene ble engasjerte og at studiene fikk bakkekontakt. Under planleggingen av Modul 2 fant vi f.eks. at skriving av rapporter fra prosjektene var en fin sjanse til å lære logikk i praksis. Skriveprosess-trening har fått et gjennombrudd på NTNU gjennom Modul 2, på samme måte som den tidligere har fått det i videregående skole.

Ansaret for Modul 2 ble overlatt til Fakultetet for samfunnsvitenskap og teknologiledelse.

Hvordan har det så gått med denne reformen?

En sleip, kald masse. Det er sikkert delte meninger: I det gamle NTH miljøet var det mitt inntrykk at problembaserte prosjekt som arbeidsmåte og evalueringsgrunnlag ble hilst velkommen – det hadde allerede vært i bruk i flere fagmiljø. Problemet var en tradisjon med et tett kurs- og øvingsprogram som Modul 2 måtte skvises inn i, med liten tid til refleksjon og fordypelse.

Ved det øvrige miljøet har det vært reist tvil om studentene var modne for en slik arbeidsform og at eksamensformen ga for liten mulighet for kontroll. De tre år som er gått, kan ha gitt næring til tvil i mange miljø. Nå er det rimelig at mange avventer et svar på om Modul 2 er en god investering for de videre studier. *Problemet er bare at ideene som lå bak Modul 2, bare delvis er blitt realisert i praksis og derfor vanskelig kan evalueres.*

Hva var det da som hindret realisering av disse ideene ved NTNU?

De viktigste hindringer ligger nok i universitetets arbeidsrutiner. Modul 2 måtte befolkes med stillinger, og det disse stillingsinnehavere skulle gjøre, var å forelese, – slik er systemet. Og når studentene fort oppdaget at de hadde begrenset utbytte av forelesningene i forhold til tusen forskjellige selvvalgte prosjekt, og ikke møtte opp, ja, da hadde selvsagt ikke universitetet annen løsning enn å gjøre forelesningene obligatoriske!

Alle fag på universitetet må selvsagt også ha et fast pensum, det måtte skrives en pensumbok for Modul 2. Ingen enkelt bok kan møte 1000 studenters varierende interesser og behov i deres selvvalgte prosjekter, hensikten var jo nettopp at studentene skulle lære seg å søke etter egen kilder. Igjen måtte friheten vike, studentene fikk ikke velge sine prosjektideer selv. Den frihet vi la opp til i arbeids-

måter og valg av problemstillinger, ble aldri gjennomført fordi universitetet fortsatt har van-skeligheter med å gi rom for annet læringsmiljø enn obligatoriske forelesninger og faste pensu.

En rad med engasjerte, flinke folk som har strevd med disse problemene, har møtt Bøygen. Men hvem er han – denne Bøygen?

Bøygen bor i systemene våre, Bøygen fyller sin kalde masse i kontorer og seminarer, auditorier og komiteer. Og Bøygen vinner allting med lempe, rett og slett fordi han ikke er identifiserbar, han er sleip og uten muskler, han glir tilbake på plass igjen når han har slitt ut de som prøver å skyve på ham.

Men det verste er at Bøygen også finnes i hver enkelt av oss universitetslærere. Som i den moderne metaforen av Bøygen, «The Matrix», har han infiltrert selve nervesystemet vårt! Det gir seg uttrykk i vårt febrilske ønske om å styre studentenes tenkning. Selv på doktorgradsnivå skal du styres, når det gjelder valg av både problemstilling, metode og hva slags konklusjoner du skal trekke; du kunne jo komme i skade for å finne på noe originalt!

Vi er etter min mening blitt for mye Statens kontrollører og sertifiserer og for lite studentenes inspiratører!

Læring er farlig. Men kan ikke hele Modul 2 være et feilgrep? Vet vi at Modul 2 gir god læring? Vet vi i det hele tatt hva læring er? Jeg har holdt på med læring hele mitt liv, som student, lærer og forsker, og jeg kan med absolutt sikkerhet si at læring, nei, det vet jeg ikke hva er. Men det er det heller ingen andre som vet: Læringsforskningen kan foreløpig ikke anvendes i praksis, og informasjonsteknologien vil bare lure oss til å tro at den vet

noe. Nettopp fordi vi vet så lite, er det viktig at studenter ikke hindres i å følge ideer og arbeidsmåter enten det er ved høylys dag eller i de sene natte-timer! *Den største trussel mot god læring i dag er at alle skal lære alt og på samme måte.*

For meg er to krav som bør styre en forsker så vel som en student: Det ene er å være *absolutt kritisk*, og det er mange flinke til ved universitetet. Mange universitetsfolk har vunnet stor respekt ved å være negative til alt. Men dette må balansere mot det andre kravet, *absolutt åpenhet*, og her mangler det mye. Modul 2 er et forsøk på oppnå større åpenhet, større plass for nysgjerrighet og nye veier. Ved at studentene får anledning til å prøve ut arbeidsmåtene i Modul 2 og får honnør for selvstendig arbeid, så vil vi kanskje få luftet Bøygen ut. Hvis en ikke våger dette, er det bare å la Bøygen gli på plass igjen, men da bør en ikke late som en realiserer Modul 2.

Med bakgrunn i de erfaringer mange av de nye studentene i dag har fra en videregående skole i endring, vil det være synd om universitetet skal bli et tilbakeskritt. Studentene kommer ikke nakne til universitetet og bør ikke behandles som om de er det. Den friheten Modul 2 skulle gi, kan misbrukes fordi arbeidet ikke alltid er så lett å kontrollere, men for meg er det verre om studentene blir styrt og seiler trygt igjennom studiene uten å ha tenkt en selvstendig tanke!

Læring er farlig og viktig. Individets og nasjonens fremtid vil være avhengig av hva slags læring de tør slippe løs! Landet trenger originaler, ikke kopier!

(Utdrag fra en tale ved mottakelsen av nye studenter på Dragvoll, fredag 17. august i år.)

Ivar A. Bjørgen

Erling Paulsen er siv.ing.-student i datateknikk.

Hvorfor forteller vi ikke sannheten, spør ERLING PAULSEN.

i det akademiske glass-
huset

Men på universitetet har vi det bra...

Jeg er heldig. Jeg er utrolig heldig. Det samme er du som leser dette. Vi er nemlig en del av norsk høyere utdanning. Innen norsk høyere utdanning er det ingen alvorlige problemer, og vi kan se framtiden lyst i møte. Sånn er det ikke mange forunt å ha det. Det er nemlig mange problemer i Norge. Bensin, sprit, mat og strøm er altfor dyrt, skatte- og avgiftstrykket tar knekken på folk flest, barne- og ungdoms-

skoler forfaller, distrikts-Norge sliter, og barnehageplassene er for få og for dyre. Oppi all denne elendigheten kan nordmenn i hvert fall glede seg over at universitetene og høyskolene er lykkeland som flommer over av gull og honning. Du kjenner deg kanskje ikke igjen i beskrivelsen, men det er et slikt inntrykk akademia gir resten av det norske samfunnet.

Det er valg i høst. Valg betyr at de misfornøyde kan komme til orde med sine problemer, bekymringer, ønsker og krav. De som ikke klager sin nød i forbindelse med et valg, er pr definisjon fornøyde. Selv i en valgkamp hvor velgerne sier at skole og utdanning er den viktigste enkelt-saken, har ikke akademia maktet å komme på banen. Konsekvensen er at velgerne forblir uvitende om tilstanden ved norske universiteter, at politikerne ikke

blir konfrontert med en katastrofal universitets- og forskningspolitikk, og at vi ikke får noen valgløfter som kan forfølges når stemmene er talt opp og statsbudsjettet skal vedtas.

Hvorfor har ikke rektor vært på Dagsrevyen og fortalt NRKs seere at vi mister de beste forskerne når utstyret er for gammelt og forskningsmidlene for få og smurt så tynt utover at vi ikke kan bli best i verden på noe som helst? Hvorfor har ikke leder av GUS fortalt Aftenpostens lesere at den tekniske utdannelsen i Norge forblir middelmådig så lenge midlene som er til rådighet pr sivilingeniørstudent på NTNU, bare er 20 % av hva som er tilfelleved de beste institusjonene i verden? Hvorfor har ikke et knippe av NTNUs professorer på en dobbeltside i VG anklaget Giske for å lure studentene når han vil

innføre kontinuerlig og tett oppfølging av den enkelte student uten å love de nødvendige midler?

Jeg har ikke noe komplett svar, men det er tydelig at akademia ennå ikke har forstått at det at en selv ser et problem, ikke er ensbetydende med at resten av samfunnet ser det samme problemet. Nettopp dette er et av akademias største problem. Utfordringen går til årets rektorkandidater. Det er rektors ansvar å fronte NTNUs og akademias interesser og meninger i samfunnsdebatten. Vår nye rektor må gå foran og vise vei slik at vårt universitet kan være med å sette dagsorden og prege debatter i mediene og i samfunnet for øvrig. Det kommende statsbudsjettet vil vise hvorfor det er nødvendig.

Noen kommentarer til «professor-opprøret»

Vårt «opprør» bør tolkes som et tydelig signal på at vi synes en så viktig sak som ny fakultetsstruktur fortjener bedre behandling, skriver Bjørn Skallerud.

I forbindelse med brevet som er sendt til NTNUs styre, undertegnet av (pr 28/8) 155 teknologi-professorer, kommer her noe supplerende informasjon. Mange vil nok være enig i at det er et saklig, og ikke krigersk, brev. Hensikten med det er både å få gitt et tydelig signal til øverste ledelse om hvordan omorganiseringprosessen har vært oppfattet, og dessuten å komme med konstruktive innspill til den videre prosessen.

Proessen har hittil vært toppstyrt, og muligheten for påvirkning har vært meget

begrenset. Det er viktig å påpeke at underskriverne ikke prinsipielt motsetter seg endringer i fakultetsstruktur. Men forslagene som er presentert, medfører store endringer for de fakulteter som har ansvar for sivilingenutdanningen, og vi etterlyser argumentasjon for gevinster i forbindelse med dette. Høringsnotatene, både februar- og maiutgaven, er dårlige ut fra definering av målsettingen med prosessen og belysning av fordeler og ulemper ved de enkelte alternativer. Dette bør fremskaffes ved en grundig vurdering av flere fakultetsalternativ.

Selv om rektor sier at forarbeidet har vart lenge nok (dvs 1.5-2 år), så er realiteten at prosessen ble holdt internt i ledelsen frem til for et halvt år siden. Det var først i februar at et midlertidig høringsutkast om omorganiseringen ble presentert for alle ansatte ved NTNU. Partene som skulle lage innstilling basert på dette høringsutkastet, fikk det nå veldig travelt, med en frist

1. mai (dvs ca 2 måneder). Basert på disse innstillingene skulle det da jobbes frem et endelig høringsutkast. Det ble presentert 30. mai, og nå hadde høringsinstansene ca 2 uker (!) på å komme med endelige innstillinger.

Høringsnotatet datert 30. mai inneholdt nesten ikke noe nytt i forhold til det som kom i februar (nytt var kun sammenheng av innstillinger fra 1/5). Flere av teknologifakultetene er skeptiske i sine konklusjoner i forbindelse med de foreslåtte fakultetsmodeller, alle poengterer at tempoet i prosessen er for høyt og at skikkelig underlagsmaterie mangler.

Det er interessant å lese rektors kommentar til brevet (Adresseavisen 23/8): *Fakultetene har stort sett sluttet seg til det siste forslaget, i alle fall som et akseptabelt andrealternativ. De som har vært mest kritiske, har vært arbeidstakerorganisasjonene. Å bruke lenger tid enn*

det vi har gjort, vil gjøre vondt verre.

Å ta til takke med andrealternativ er ikke mye inspirerende og vitner om resignasjon. Videre ligger det en utidig bagatellisering av arbeidstakerorganisasjonenes medlemmer i den neste setningen. Det ville være interessant å få vite hva som gjør vondt verre, og hvem som har det vondt i dag og som vil få det enda verre hvis omorganiseringen ikke skjer nå.

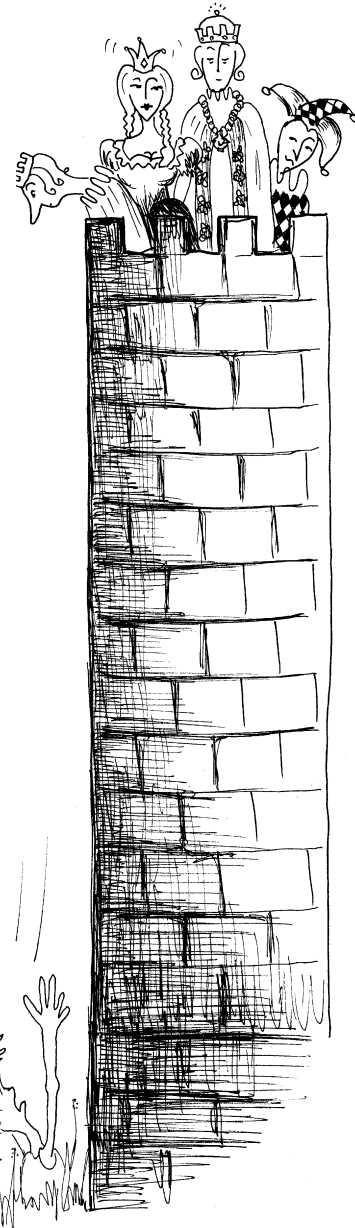
Vårt «opprør» bør tolkes som et tydelig signal på at vitenskapelig personale på Gløshaugen synes en så viktig sak fortjener bedre behandling. Målet for oss alle er å ha et universitet som gir grunnlag for god undervisning og forskning, slik at vi bl.a. kan utdanne høyt kvalifiserte sivilingeniører i fremtiden også.

B. Skallerud
Professor ved Institutt for mekanikk, termo- og fluiddynamikk
Leder i Norske Sivilingeniørers Forening ved NTNU

«Opprørsbrevet» og underskriftene er lagt ut på disse nettadressene:

http://www.itk.ntnu.no/ansatte/Andresen_Trond/nd/brev_omorg_kollegiet.doc

http://www.itk.ntnu.no/ansatte/Andresen_Trond/n-d/underskr_alfabetisk.doc

... massive protester fra grasrota...

137 opprørske professorer, ved en av dem

Enda en omorganisering av NTNU er unødvendig, uønsket og dårlig begrunnet, skriver Martin Ystenes.

137 professorer ved NTNU har undertegnet et brev til kollegiet om å ta det med ro med omorganiseringen. Antakelig er det flere som kunne ha skrevet under, hurtigaksjoner innenfor ferietiden er begrenset effektive. Likevel er det så vidt mange som tilkjennegir så stor frustrasjon at det minner om manglende kontakt med ens medarbeidere å avvise dette med at «alt har vært forsvarlig». Mine grunner til å skrive under på oppropet er følgende.

1. Jeg har diskutert høringsuttalelser og innspill om omorganiseringen i flere offisielle og uoffisielle fora, og overalt følt stor grad av enighet om at dette er unødvendig, uønsket og dårlig begrunnet. Samtidig har omorganiseringen gjentatte ganger blitt framstilt som uunngåelig, som om det var et absolutt pålegg fra departementet. Det viktige i høringsuttalelsene ble derfor å fokusere på tiltak som kunne redusere skadevirkningene for ens egen institusjon. Sterke føringer ovenfra om at man skal diskutere *hvordan* og ikke *om* man skal reorganisere, har derfor ført til at de kritiske holdningene har blitt redigert vekk, og tilbakemeldingene har gitt et feilaktig inntrykk av en av åpenhjertig støtte til omorganiseringen – «i det minste som et akseptabelt andrealternativ» for å sitere rektor Spjøtvold. De mas-

sive protestene «fra grasrota» bør i det minste skape mistanke om at denne støtten ikke har vært helt frivillig.

2. Omorganiseringen er presentert som noe som skal gi et mer effektivt universitet. Det samme var begrunnelsen for den forrige omorganiseringen ved NTNU, Orgut. Ved Orgut skulle besparelsen komme ved at man omfordelte ressurser fra sentraladministrasjonen og nedover i systemet. Den nye omorganiseringen skal samle ressursene igjen ved å skape større enheter. De to omorganiseringene peker i nøyaktig motsatt retning, likevel forventes at begge to skal gi samme typer forbedringer. Kan noen forklare meg logikken?

Omorganiseringene gir dessverre innsparring, ikke ved at arbeidet gjøres mer effektivt, men ved at innsatsen overfor ansatte og studenter blir stadig dårligere. Når personalet i tillegg blir omplassert hele tiden, blir det en tilleggsfrustrasjon for oss at vi selv må ha kompetansen for å løse konkrete administrative problemer. Det blir heller ikke bedre ved at administrativt personale må bruke så mye tid på omorganiseringer, strategiplaner og utredninger – for ikke å snakke om alt statistisk materiale som skal innsamlers for stadig nye budsjett- og styringsmodeller. Frustrasjonene hos professorene skyldes derfor i stor grad meget negative erfaringer med «den slags».

3. Opprettelsen av NTNU ble gjort ut fra en visjon om å skape noe nytt. Med dagens omorganisering er det vanskelig å oppdage andre visjoner enn å redusere antall fakulteter og institutter, forsvart med et upresist og uforpliktende mål om «bedre ressursutnyttelse». Mange miljøer

i dag er fullstendig klar over behovet for å gjøre endringer – til dels store endringer – for å tilpasse seg markedet, spesielt i forbindelse med undervisningen. Flere slike endringer har allerede skjedd i fakultetene, og jeg kjenner andre som har jobbet hardt og forgyves med andre gode tiltak som er blitt stoppet. Derfor virker det for meg ekstra provoserende når man avfeier protestene mot denne omorganiseringen med professorers inngrodd motstand mot endringer.

4. I stedet for å bruke så mye energi på omorganiseringer, burde universitetsledelsen forsøkt å ta fatt i det virkelige problemet: den manglende forståelsen for kulturforskjellene innad i universitetet. Dette er en forskjell som skyldes ambisjonsnivå, selv om det tåkelegges med begreper som «fritt universitet», profesjonsutdannelse etc. NTH var de facto et eliteuniversitet, skapt gjennom mange år med høye opptakskrav og dyktige studenter som tillot stadig høyere ambisjonsnivå. AVH utgjorde et klassisk universitet hvor svært mange, dels av politiske og ideologiske grunner, benektet behovet for og eksistensen av slike forskjeller i ambisjonsnivået. Dette skismaet er like sterkt fremdeles, og har øyensynlig vært så betent at universitetets ledelse har vært totalt usynlig i saker som kunne pirre en debatt om dette. Man kan til tider fristes til å tenke at de stadige omorganiseringer skjer for å slippe på måtte vekke dette spøkelset.

Spøkelset viste seg til fulle under vektalldiskusjonen høsten 2000. Teknologistudentene protesterte heftig på at de ikke fikk større uttelling enn ved andre universiteter, selv om det er kjent at belastningen er ca. 40% større (i noen fag er den dob-

belt så stor). Denne debatten ble i sin helhet drevet av studentene, med noen få enslige professorer som støttespillere. Det eneste NTNU sentralt gjorde, var å henvise til departementale vedtak om at slik måtte det være. Tanken på å markere forskjellene i ambisjonsnivå, og å bruke det som et argument for å tiltrekke dyktige studenter, var øyensynlig totalt fraværende hos ledelsen.

Studentrepresentanter har i innlegg i avisene i juni bedt kandidatene i rektorvalgkampen markere sin vilje og evne til å ta vare på status til de gamle NTH-studiene, men du skal være sikker på at det vil de ikke våge. Universitetet skal på død og liv markedsføres som en homogen enhet under merkelappen NTNU, selv om det er ytterst vanskelig å selge tran og brus under samme merkenavn. At man har en prorektor og rektorkandidat – for hele universitetet – som påstår at faktakunnskap er uinteressant, understreker hvor håpløst det er å markedsføre ambisjonsforskjeller i dagens situasjon.

Styringen av NTNU kan sammenfattes slik: Politikerne

aner ikke hva et universitet er, men har sterke, ideologiske syn på hva det bør være. Departementet mener at alle statsbedrifter i utgangspunktet er like, og handler deretter. Universitetsledelsens oppgave er å minimalisere skadevirkningene av det politikerne og departementene vedtar. Beskrivelsen er sikkert urettferdig, men den nåværende NTNU-ledelsen har i det minste et image som tillater en slik beskrivelse.

Hadde dagens ledelse vært en regjering, ville ettermålet kanskje sett slik ut: Stadige omorganiseringer, manglende ambisjoner om å holde det faglige nivået og neglisjering av teknologiutdannelsen. Overfor politikere og mediene kan ledelsen kanskje framstå som handlekraftig, men innad virker den nesten som et forretningsministerium: uten egne visjoner og uten evne til å utfordre dogmer. Og med svak kontakt mot sine professorer.

Professor Martin Ystenes
Institutt for kjemi
ystenes@chembio.ntnu.no

FRISK utvikling!

Kathrine Skretting og Ingvald Strømmen presenterer her det programmet de går til rektor/prorektorvalg på.

Når vi stiller til valg som rektor og prorektor, er det for å bidra i utviklingen av NTNU som et utadventt kvalitetsuniversitet. Som en fri og uavhengig bidragsyter skal vårt universitet være vendt mot det omliggende samfunnet, lokalt – nasjonalt – globalt, og i dialog med omverdenen levere kunnskap til beste for utviklingen av så vel enkelt-mennesket som av næringsliv, kultur og samfunn.

NTNU er et unikt universitet som kombinerer en teknologisk hovedprofil med faglig bredde og et særlig ansvar for tverrfaglig aktivitet. Vi har samlet de sakene vi synes er de viktigste i den videre utviklingen av NTNU, under headingen FRISK. Slik ønsker vi både å knytte an til realiseringen av Stortingsmelding 27, hvor FRISK introduseres, dog med et annet innhold enn det vi presenterer her, og å framstå som et friskt pust i den videre utviklingen av NTNU.

F: Faggruppe

Faggruppen er den kreative enhet hvor kunnskapsutviklingen ved universitetet skjer. Både forskning og undervisning styr-

kes ved sterke faggrupper, eller seksjoner. Innenfor teknikk og naturvitenskap er en vant til å arbeide i faggrupper, og bevisst faggruppe-bygging blir vanligere også innen humaniora og samfunnsfag. Faggruffellesskapene er gode enheter også for planlegging og gjennomføring av undervisning. Vi ønsker sterke og eksternt orienterte faggrupper, og vil arbeide for å gi dem bedre rammebetingelser. Det faglige arbeidet skal være både inspirerende og morsomt!

For Gløshaugens vedkommende befinner vi oss i den unike situasjon at vi deler campus med Europas fjerde største forskningsinstitutt, SINTEF. Det ligger et formidabelt potensial i å utnytte denne muligheten i et utvidet konstruktivt samarbeid, særlig innen hovedprofilen, men også i forhold til Dragvoll-miljøene

Vi vil arbeide for:

- Gode rammevilkår for fri, forskerintiert grunnforskning.
- Bedre vilkår for eksperimentell forskning ved fornying og drift av vitenskapelig utstyr.
- Øket og tettere samarbeid med SINTEF.

R: Rekruttering

Dyktige fagfolk (både vitenskapelige og teknisk/administrative) og engasjerte og lærevillige studenter er en forutsetning for å lykkes i å realisere NTNU som et kvalitetsuniversitet. Når det gjelder studentrekrutteringen, er det utviklet mange gode tiltak både på fakultetsbasis, i regi av studieavdelingen og i samarbeid med studentene. Vi må også

arbeide hardt og målrettet for å sikre oss topp vitenskapelig og teknisk-administrativ kompetanse.

Vi vil arbeide for:

- Høy aktivitet i studentrekrutteringen!
- Internasjonal utveksling for kompetanseoppbygging og utvikling for studenter, forskere og teknisk administrativt personale.
- Rekruttere ved å tilby gode lønns- og arbeidsforhold, og understreke
 - universitetsforskningens frihet,
 - samarbeidsmulighetene – både innen egen disiplin og i tverrfaglig sammenheng,
 - samarbeid med industri og andre eksterne partnere.

I: Innovasjon

Samfunnet etterspør økt innovasjon og nyskaping fra universitetene.

Som svar på dette har NTNU igangsatt en rekke nye tiltak, blant annet etablering av Innovasjonssenter Gløshaugen. Etableringstakten er nå på ca. 20 bedrifter per år. Aktive studentorganisasjoner har vokst fram. NTNU har nylig vedtatt en strategiplan for nyskaping og driver aktiv undervisning, forskning og kursvirksomhet i entreprenørskap. Vi ønsker å fortsette og forsterke den positive utvikling vi er inne i, slik at innovasjon blir en naturlig virksomhet for studenter og ansatte. Innovasjonsvirksomhet er også et godt grunnlag for at kan NTNU bidra i den videre utviklingen av Trondheimsregionen.

Vi vil arbeide for:

- Økt nyskappingsvirksomhet fra miljøer knyttet til de frie studier.
- At fakultetene inkluderer nyskappingsmål i sine strategiske planer.
- Arbeide med holdningsskape virksamhet blant studenter og ansatte.

S: Studenter

Studentene skal ha gode betingelser. En utdanning fra NTNU skal være relevant og ha høy kvalitet på kort og lang sikt. NTNUs utdanninger skal ikke bare gi gode muligheter på arbeidsmarkedet, men også bedret livskvalitet og menneskelig vekst. Vi vil utvikle våre studie-tilbud i samspill med det eksterne samfunn, brukergrupper innenfor næringsliv, forvaltning og kultur for å høyne studie-kvalitet og øke relevans. Studentene er ikke bare mottakere av undervisning, men også en ressurs, både for universitetet og for byen, ikke minst ut fra de mange sosiale og kulturelle tiltak studentene iverksetter. Trondheim er i dag en populær studentby. Vi vil følge opp og videreutvikle de initiativer som er tatt for å at Trondheim fortsatt skal være Norges studentby nummer 1. En god dialog med studentene om hvilke tilbud som bør prioriteres, er svært viktig her!

Vi vil arbeide for:

- Gode utdanninger – god studenttilværelse!
- Realisering av gode studentinitiativ og økt ressurstilgang til studentaktiviteter.
- Kople studentene tidligere og

tettere opp mot faggruppens virksomhet, så vel som mot arbeidslivet.

K: Kvalitet

NTNUs forskning og utdanning skal strebe etter det fremragende.

Utdanningskvaliteten vil øke ved realiseringen av NTNUs egen undervisningsstrategi, 5-årig siv.ing. og forslagene i Stortingsmelding 27. Vi vil ta initiativ til at det arbeides mer systematisk med kvalitetssikring på NTNU, når det gjelder både forskning og undervisning. I alt kvalitetsutviklingsarbeid vil evne til å lede prosesser være en sentral faktor. Det er viktig at alle ledere, på alle nivå, aktivt tar det ansvar de har for kvalitetsutvikling innen både undervisning og forskning. Arbeidet med å finne modeller for god forskningsledelse må fortsette.

Vi vil arbeide for:

- God organisatorisk forankring på siv.ing.-studiet.
- Gode dialoger med myndigheter og næringsliv, både for å sikre nødvendig ressursgrunnlag, og som et ledd i kvalitetsutviklingen.
- Vi skal ha mange eksterntfinansierte forskningsprosjekter, også i NFR- og EU-regi, for de er vinnere i en hard kvalitetskonkurranse.

Dette er sentrale saker for oss, vi vil arbeide hardt for å realisere dem.

Stem på oss!

Kathrine Skretting og Ingvald Strømmen

Påtvungen endring, fornærmende pliktløp

En endring av fakultetsstrukturen betyr ytterligere svekking av fakulteter med siv.ing.-utdanning, skriver Ola Lædre.

Jeg sitter med en følelse av at i prosessen rundt en mulig endring av fakultetsstruktur på NTNU har alle avgjørelsene blitt tatt på forhånd. Vi ansatte blir fortalt at vi skal inngå i et framtidig «teknologifakultet» uten å få vite hensikten.

Hva er å hente? Fakultetene med sivilingeniørutdanning kommer til å miste ytterligere innflytelse og ressurser dersom fakultetet blir redusert/omorganisert til ett eller to institutt. I tillegg får vi kostnaden og belastningen ved en endring som er påtvunget utenfra.

Dersom målsettingen med endring av fakultetsstrukturen er å overføre og fordele ressurser fra sivilingeniørutdanningen til resten av universitetet, bør det diskuteres åpent om det er noen god løsning.

Målsettingen for en endring i fakultetsstrukturen og hva en ønsker å oppnå med endringen, har ikke blitt klart nok formidlet til de ansatte som blir berørt. Jeg har sett at begrepene «bedre

samarbeid» og «økt effektivitet» har blitt benyttet, men jeg har ikke hørt hvordan det skal oppnås. Jeg tror ikke at «bedre samarbeid» og «økt effektivitet» er direkte avhengig av fakultetsstruktur.

Fornærmende pliktløp.

Slik jeg kjenner saken, virker det ikke som om det er interessant hva de ansatte ved de ulike fakultetene mener. Tilsynelatende er avgjørelsen om at fakultetsstrukturen skal endres, allerede

ede tatt, så det jeg har vært vitne til av demokratiske prosesser, fremstår for meg som fornærmende pliktløp. Dersom organisasjonen skal omorganiseres, må de ansatte nødvendigvis tas med på råd.

Alternativer. Det er mulig å samarbeide over de eksisterende fakultetsgrensene. Et slikt samarbeid er personavhengig. Det er ikke selvfølgelig at en sammenslåing av de eksisterende fakultetene vil

bedre samarbeidet over de nåværende fakultetsgrensene.

Jeg tør å hevde at det på Fakultet for bygg- og miljøteknikk er mulig å forbedre samarbeidet mellom instituttene, og at det er mulig å forbedre samarbeidet med de andre fakultetene uten å endre fakultetsstrukturen. Trolig er det mulig for de andre fakultetene med sivilingeniørutdanning å foreta en tilsvarende forbedring.

Dersom målsettingen med endring av fakultetsstrukturen

er å effektivisere og skape mer samarbeid over de nåværende fakultetsgrensene, mener jeg at det kan gjøres uten belastningen en endring av fakultetsstrukturen vil medføre. Jeg tror at en effektiviseringsprosess som kommer nedenfra i organisasjonen, vil ha større effekt enn en prosess som blir påtvunget ovenfra.

Ola Lædre

Vit.ass. ved Institutt for bygg- og anleggsteknikk

Inspirerende!

Kontorsjef Dagny Causse anbefaler alle, og især NTNUs ledere, å ta seg tid til et grunnkurs i helse, miljø og sikkerhet (HMS).

– Hva betyr HMS for deg?

Slik innledet Anne-Beth Holte et 40-timers grunnkurs i HMS som ble holdt i mai. Kurset gikk over fem dager og var et samarbeidsprosjekt mellom NTNU og Sintef. Målgruppen var ledere, verneombud og andre interesserte ved NTNU, Sintef og Samskipnaden. De ca. 40 deltagerne hadde variert bakgrunn, men de

fleste var nyutnevnte verneombud eller HMS-kontakter.

Alle visste at HMS stod for Helse, Miljø og Sikkerhet. Alle visste at det hadde noe med arbeidsmiljø å gjøre. De fleste tenkte nok som meg at vi ikke tar det helt på alvor og at HMS er noe man driver med når man har god tid og ikke har viktigere ting å ta seg til.

Kurset ble for meg en oppdagesferd på mange plan.

For det første ble jeg kjent med mange artige og forskjellige mennesker som har en jobb innfor eller i tilknytning til NTNU. Kurslederne klarte gjennom profesjonell ledelse å skape et arbeidsrom som ble kreativt, utfordrende og ikke minst utbytterikt for alle. Kurset har gitt ansikt til nye deler av organisasjonen.

For det andre ble det et svært

positivt møte med HMS-seksjonen og den kompetansen de ansatte der innehar både når det gjelder kursledelse og ikke minst faglig innenfor hele spekteret av HMS-arbeid.

For det tredje ble det en grunnleggende innføring i hva HMS-arbeid innebærer. Kurset var praktisk lagt opp og hadde som mål å gi generell, men også konkret kunnskap. Vi ble presentert for lovverket og «verktøy» som finnes for å arbeide systematisk med å bedre arbeidsmiljøet (risikovurdering, medarbeidersamtaler, vernerunder etc.). Kurset tok spesielt opp ledernes ansvar og forholdet mellom ledelse og verneombud. Et høydepunkt for alle var et to-timers foredrag av professor i psykologi, Sven Svebak, om arbeid og humor. Størst utbytte hadde vi kanskje likevel av dis-

kusjonene der deltakere bidro aktivt med eksempler fra egne miljø og positive og negative erfaringer.

Gjennom dette brede kursprogrammet er HMS blitt langt mer konkret for meg. Arbeidet på instituttnivå er plassert i en større sammenheng og vil forhåpentligvis kunne bli mer systematisk og dermed kanskje bære frukter.

Jeg vil takke HMS-seksjonene ved NTNU og Sintef for et vel gjennomført og svært inspirerende kurs.

Jeg anbefaler alle og særlig ledere, både i vitenskapelige og i teknisk-administrative stillinger, å ta seg tid til å delta på dette kurset.

Dagny Causse
Kontorsjef på Romansk og Germanistisk institutt

Treg start for student-Innsida

I høst har NTNUs intranett, Innsida, blitt lansert for nesten 20 000 studenter. Så langt er det ca. 1 600 studenter som logger seg på daglig.

Samtlige studenter har fått brosjyre om Innsida i posten, og alle fakultet har informert sine studenter om at Innsida skal være hovedkanal for informasjon til både ansatte og studenter. Til tross for dette var det bare rundt åtte prosent av NTNUs studenter som var inne på Innsida daglig i uke 35.

Statistikken viser likevel at bruken har økt kraftig fra ca. 900 pålogginger om dagen i uke 34, til ca. 1600 i uke 35 og 1700-1800 pr. dag i uke 36.

Emne-trøbbel. Innsida-oppgavestarten for studenter har ikke vært helt problemfri. Blant annet har siv.ing.-studentene kritisert boksen «Mine emner». Denne skal inneholde de emnene studenten er oppmeldt i. Emnesammensetningen danner også grunnlaget for studentenes fagtilhørighet, som igjen styrer hvilken informasjon de får opp på Innsida.

Problemene skyldes rutine-ene rundt oppdatering av NTNUs felles studentdatasystem (FS), som Innsida henter sine studentdata fra. Etter dagens rutiner blir ikke siv.ing.-studentenes fagemnepåmelding oppdatert i FS før et godt stykke ut i semesteret. Dermed «vet» ikke Innsida hvilke fag studentene går på før FS er oppdatert. Da blir det også vanskelig å sende beskjeder til dem.

På de allmennvitenskapelige studiene er ikke dette noe problem. Her melder studentene seg selv på fagemner via egne data-terminaler. Dette blir etter kort tid lagt inn i FS, og deretter hentes inn i «Mine emner»-boksen.

Fornøyde testbrukere.

Zoologisk og Botanisk institutt har siden januar vært testbrukere av student-Innsida. Stig Sund, som er intranettkontakt for disse to instituttene, er fornøyd så langt, både med tekniken og med bruken.

– Det virker som om informasjonen kommer fram. Det finnes for eksempel ingen studenter hos oss som ikke aner hva Innsida er, forteller han. Studentene på botanikk og zoologi bruker Innsida til intern kommunikasjon. Noen studenter i hovedfagsforeninga har fått rett til å legge ut meldinger. Dette er et populært tilbud.

Sund forteller at det har vært litt vanskelig å få en del av de

ansatte med på de nye tidene. Mange av dem forsetter å sette opp papiroppslag som før. Andre igjen prøver å være oppdatert, og legger informasjonen ut på Innsida i tillegg til at de henger opp en papirlapp.

– Det burde holde å bare legge det på Innsida, sier Sund.

EVEN GRAN (TEKST OG FOTO)

even.gran@adm.ntnu.no

Fem på gata

Ragnhild Slettebø
elektronikk 2. årskurs

– Har du hørt om Innsida?
– Ja.

– Har du vært der mange ganger?
– En gang. Vi fikk beskjed om det i studpost.

Linn Nyrønning, Ex.phil./Ex.fac.

– Har du hørt om Innsida?
– Ja, jeg har hørt om det. Tror det er noe avisgreier. Men jeg har aldri prøvd det.

Henrik Davidsen, kommunikasjonsteknologi 2. årskurs

– Har du hørt om Innsida?
– Nei. Hva er det?

Frida Bakken, Ex.phil./Ex.fac

– Har du hørt om Innsida?
– Nei, dessverre.

Tor Undheim, Indøk, 2. årskurs

– Har du hørt om Innsida?
– Jeg har kanskje hørt navnet, men jeg aner ikke hva det er.

fra biblioteket

I denne spalten vil vi i tida framover gi deg tips og råd om hvordan du får mest glede og nytte av ditt universitetsbibliotek.

HYSSSSSSJ!

Den stereotype oppfatningen av en bibliotekar er en streng, hysjende kvinne med briller på nesen og knute i nakken. Dette bildet får vi bekreftet gjennom film, litteratur og reklame. Du husker vel Farris-reklamen? Den bebrillete bibliotekaren hysjer på den bråkete låneren, og til slutt sier farrisflasken: «Sjsjsjsjsjsjsj».

Virkelighetens bibliotekar lever ikke opp til mytene, men det viktigste for deg er vel at du får profesjonell hjelp? Spredt rundt i byen finner du UBiT, Universitetsbiblioteket i Trondheim. 11 bibliotek med ulike fagprofil og kvalifisert personale hjelper ansatte og studenter å skaffe seg den dokumentasjon og informasjon de trenger i sitt arbeid på NTNU. På <http://www.ub.ntnu.no/fakbib/> finner du mer om UBiT-bibliotekene.

På bibliotekene får du:

- hjelp med bestilling av bøker og artikkelkopier
- hjelp til å finne informasjonen du trenger
- veiledning i biblioteksbruk og informasjonssøking
- opplæring tilpasset ditt behov

I tillegg finner du pc-er, kopimaskiner, arbeidsplasser og store samlinger av tidsskrifter og bøker.

UBiT satser sterkt på elektroniske tjenester. Ansatte og studenter ved NTNU har tilgang til disse tjenestene, enten fra universitetsområdet eller via oppringtjenesten. Eksterne brukere kan benytte tjenestene fra bibliotekenes publikums-pc-er.

Det elektroniske biblioteket er åpent 24 timer i døgnet. Du kan bestille bøker og artikkelkopier, bruke oppslagsverk, søke etter faglitteratur, offentlig informasjon eller finne artikkelen du er ute etter i fulltekst. Trenger du hjelp eller veiledning når du sitter alene ved pc-en din, finner du tilbudet: Spør bibliotekaren: http://www.ub.ntnu.no/stille_spm.php

UBiT har altfor lite penger til å tilfredsstille alle ønsker, men er det bøker, tidsskrifter eller databaser du mener biblioteket bør ha, er vi takknemlige om du tipser oss om det: <http://www.ub.ntnu.no/onske.php>

Brukerkurs

Vil du lære mer om informasjonssøking og hvordan bruke databasene, tilbyr UBiT kurs og veiledning: <http://www.ub.ntnu.no/brukerkurs.php> For BIBSYS og en del andre baser tilbyr vi nettbasert opplæring. Den finner du der akkurat når du trenger den.

BIBSYS

BIBSYS <http://www.bibsys.no/> er biblioteksystemet til univer-

sitets- og høyskolebibliotekene i Norge. Her finner du bl.a. referanser til bøker og tidsskrifter som er innkjøpt av deltakerbibliotekene etter ca 1980, samt linker til fulltekstdokumenter. BIBSYS er også et arbeidsredskap som du bruker for å bestille bøker og artikkelkopier. Når du låner fra UBiT, blir lånet ditt registrert i brukerdata-basen.

Mitt Bibliotek (mb)

Høsten 2000 lanserte biblioteket et nytt tilbud for brukere ved NTNU, som fikk navnet Mitt Bibliotek, <http://www.ub.ntnu.no/mittbibliotek>. Mitt Bibliotek representerer en web-tjeneste der du skreddersyr din egen side. Databasen som styrer Mitt Bibliotek, inneholder lenker til mye innholdsrik informasjon. Den representerer informasjon som er nødvendig for å drive med forskning og undervisning i et akademisk miljø. Det kan være bibliografiske databaser, fulltekst databaser, elektroniske tekster, referansemateriale av forskjellig slag, og sist men ikke minst: direkte kontakt med bibliotekarer. Med ditt NTNU-bruker- navn og passord kan du logge deg på Mitt Bibliotek fra hvilken pc du vil, bare den har en web browser og internetttilknytning. Er du logget på NTNUs intranett Innsida, kommer du direkte inn i Mitt Bibliotek.

Bibliotekets serviceerklæring:

Serviceerklæringa vår har tittelen:

UBiT Firkantet og klossete?

Her forteller vi deg hva vi gjør for deg – og ikke gjør for deg. Du finner den på nettet <http://www.ub.ntnu.no/service/> eller på bibliotekene.

E-læringssystem i rute

Utviklingen av NTNUs nye e-læringssystem «Coursekeeper» er i rute.

Prosjektleder Kirsti Rye Ramberg kan fortelle at de første pilotbrukerne begynner å bruke systemet denne uka (uke 36). Det eneste som fortsatt mangler, er en modul i systemet for samarbeid i grupper. Dette håper

Ramberg kan komme på plass om kort tid.

Coursekeeper er et eget datasystem for fagkommunikasjon som snart blir lansert for hele NTNU. Systemet tilbyr virtuelle fagemne-klasserom, der studenter og faglærere kan utveksle all informasjon som har med fagemnet å gjøre. Dette foregår blant annet ved hjelp av en meldingstjeneste, samt at man kan redigere på felles dokumenter. Det er også mulig å delta i diskusjoner, kontakte veildere og

knytte seg til ressurser på Universitetsbiblioteket. Studentene kan også opprette egne kollokviegrupper i systemet, som får egne «rom» på nettet. Det skal også bli mulig å opprette samarbeidsgrupper på tvers av fagemnene.

Coursekeeper vil bli tilgjengelig for studentene via boksen «Mine emner» på Innsida. Det blir integrert pålogging mellom *Innsida* og *Coursekeeper*.

baksida

Hvem? Hvem?? WER???

«Om bare» er tittelen på Vigdis Hjorths nye kjærlighetsroman. Den har allerede avstedkommet ville mediespekulasjoner rundt hvem hovedpersonene egentlig er, og i slutten av juli fikk de ansatte ved Germanistisk institutt en aldri så liten bakoversveis. Da understreket forfatteren (bildet) nemlig i Dagbladet at nei, den skildret aldeles ikke henne selv og hennes ekssamboer, litteraturviter Linneberg fra Bergen, derimot en kvinnelig radiodramatiker og en professor i tysk ved universitetet i Trondheim!

Was? Wo?? Wie?? Wer??? ble det hvisket i sommerstille kriker og kroker, mens tidligere gode kolleger begynte å skule mistenksomt – eventuelt misunnelig – på hverandre og mumle tyske gloser lavt over de dragvollske kaffekopper.

Nå har Universitetsavisa imidlertid vært i kontakt med forfatteren og kan berolige – eventuelt skuffe – de gode germanister med at dessverre, alt er ren fiksjon. Vigdis Hjorth har aldri satt sine ben på Dragvoll, aldri studert i Trondheim og aldri møtt en eneste ansatt ved Germanistisk institutt, NTNU.

– Dette blir alltid et problem når man dikter opp personer med en profesjon! Jeg har brukt et universitetsmiljø fordi jeg kjenner slike miljøer. Men jeg valgte Trondheim nettopp fordi jeg ikke har vært der, nettopp fordi det skulle være helt ufarlig, sier hun oppgitt til Baksida på telefon.

SHS + NTNU= Sant

NTNU og Senter for høyere studier (SHS) fortsetter samarbeidet i fem nye år. Samarbeidet har til formål å gi forskere ved NTNU anledning til å delta i et internasjonalt miljø på høyt hold. SHS holder fysisk til i Oslo og samler sammen framtrepende forskere fra inn- og utland for å arbeide tett sammen i ett år. For tiden er matematikkprofessor Magnus Landstad NTNUs representant i forskergruppen.

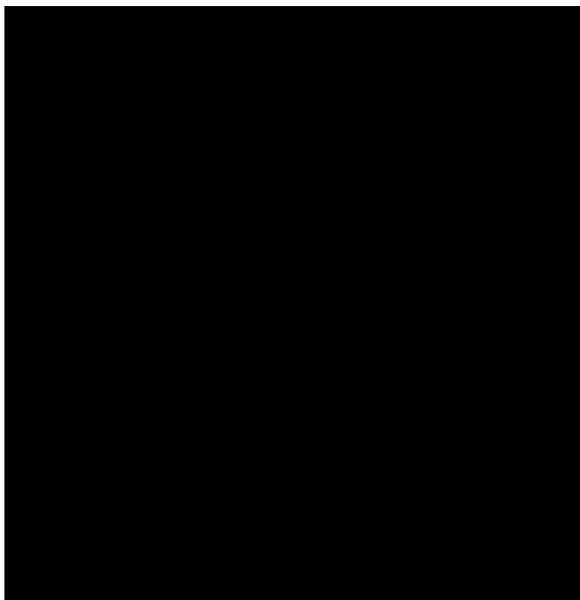

FOTO: SCANPIX

Samler på hullemaskiner

TEKST OG FOTO: ARNE ASPHJELL

Sære samlemanier finnes det mange av. Førstemanuensis Johannes Sigurjonsson ved Institutt for produktdesign har den ganske originale dille at han akkumulerer alt han kommer over av hullemaskiner. Fra de store og tunge til de minimale ett-hullsmaskiner som kan puttes i lomma. I Sigurjonssons tilfelle lar en slik samlemani seg forklare med profesjonell interesse. Samlingen viser at redskapen for å stanse hull i A4-ark kan utformes på mange ulike måter.

Samskipnaden får friske hybelpenger

KUF-departement har fordelt 246 millioner kroner til de ulike studentsamskipnadene for bygging av studentboliger. Samskipnaden i Trondheim kan med det tilby 82 nye plasser, mens Studentsamskipnaden i Bergen snart kan slippe opp 113 nye nøkler, og Oslo 289. Fordelingen av hybler er gjort ut fra dagens dekningsgrad på de ulike stedene, situasjonen på hybelmarkedet, tallet på utenlandsstudenter og tilflytta studenter.

Internasjonalt om barn

Forskere ved Noseb – Norsk senter for barneforskning – publiserte i fjor til sammen sju artikler i internasjonale tidsskrifter med referereordning, framgår det av senterets årsmelding. 22 foredrag eller framleggelses av papers eller postere ble avholdt på internasjonale konferanser.

Senteret ble reorganisert i 1999. Det ble da både en del av SVT-fakultetet, og av Allforsk.

«God, men ikke best»

Universitetet i Oslo (UiO) er ganske godt. Det kommer fram i en ny undersøkelse som Opinion har gjort. På områder som faglig kvalitet, nærhet til hjemstedet, muligheter til å få interessante jobber, og velferdstilbud vinner UiO sølvmedaljer. Uniforum, internavisen for universitetet i hovedstaden, skriver at: «Undersøkelsen konkluderer med at faglig kvalitet tilsynelatende har begrenset betydning så lenge man framstår som «god», men ikke som «best». For best er, må Uniforum erkjenne – NTNU. Blomster til oss alle!

Opprydding i biologifagene

Tre biologiske hovedfagsstudier ved NTNU – botanikk, marinbiologi og zoologi – med til sammen 15 studieretninger, skal legges ned, og erstattes av en enklere modell med ett hovedfagsstudium (kalt biologi) og åtte studieretninger. Ordningen ble godkjent av KUF-departementet i august, og er allerede tatt inn i studieplanen. De hovedfagstudentene som allerede er i gang etter gammel modell, får selvsagt fullføre etter denne.

Innovasjonssirkus

Nyskaping, gründervirksomhet, merkevarebygging og næringslivstrender blir temaet for høstens UKEkonferanse, Circus Innovation. Blant foredragsholderne finner vi både gründere og ledere som har styrt store omlegginger. Konferansen har fått sitt navn fordi studentene som arrangerer den, synes det er litt av et innovasjonssirkus som foregår i Trondheim for tida. Innovasjon er prestasjon, og utførere er artister i næringslivet, som må tenke nytt for å gjøre suksess i framtida. Og konferansen? Det er selvsagt sirkusdirektør Jan Ketil Smørdal, vestlandsgutten som grunnla Circus Agora.

på siden

Nytale

Norsk natur og Statens kartverk farer sjelden med tull og fjas. Som regel får du det du ser. Stikker du nesa utendørs en vinterdag med stiv kuling på høyfjellet, så vet du at det blir surt og kaldt. Hvis du skulle våge deg ned i Litlhelvete under Trollhetta, så skjønner du instinktivt at det ikke er Edens hage som venter deg. Både navn og opplevelser i naturen er ekte, i motsetning til så mye annet i vår postmoderne tilværelse. Det er ingen overvrig merkevarebygging som har fått tukle med norsk gråstein og regnskodde. Naturen trenger stort sett ingen branding, selv om både «Trollheimen» og «Jotunheimen» faktisk er turistnavn som ble konstruert i 1880-årene.

Vel nede fra fjellet er det mer vanlig at virkeligheten pakkes inn i bomull.

I Trondheim har vi i sommer hatt en gryende krangel om hvordan byen skal profilere seg. Bor vi i teknologi-, IQ- eller kirkehovedstaden? For de av oss som har problem med å programmere videoen, som lurar på om MENSA er en klubb for humørsyke kvinnfolk og dessuten sjelden går i kirka, virker spørsmålet nok så fjernt.

Akkurat nå er det høysesong for å vifte med påfuglfjær. Tenk bare på hvilket underliggende budskap som ligger i navnet «A/S Naturkraft». Selskapet skal da vitterlig brenne fossil gass og slippe ut CO₂. Inspirasjonen var den samme da Trond Giske og hans rådgivere i KUF konsekvent snakket og skrev om «kvalitetsreformen» når de omtalte Stortingsmelding nr. 27. Andre som leste om ansatte instituttledere, internasjonal gradsstruktur og større gjennomføringspress på studentene, var kanskje være fristet til å gi melding nr. 27 et annet kjæleavn.

Det finnes de som har fått vingetuppene svidd fordi de har slurvet med innpakningen og snakket for mye i klartekst. Bare spør Thorbjørn Jagland eller Dan Quayle. Førstnevnte prøvde å forklare at nasjonen ville bli kastet ut i kaos og anarki om ikke minst 36,9 prosent av oss stemte på ham i 1997. Den amerikanske visepresidenten ga seg på sin side i kast med å lære en oppløpen skoleunge å stove «potato» på riktig amerikansk – med e.

De burde ha gjort hjemmeleksa si og lært av mesteren selv at slik klar tale straffer seg. Den åndelige veileder for alle aktive utøvere av tåkeprat er romanen «1984». *Nytale* kalte George Orwell det, og i boka lyder Sannhetsdepartementets tre slagord slik: Krig er fred. Frihet er trelldom. Uvitenskap er styrke.

Mitt forslag er at Trondheim bør markedsføres som «Kvalitetshovedstaden».

Ti år i år

Den 12. september 1991 kom det aller første nummeret av Universitetsavisa ut, ved det som den gangen het Universitetet i Trondheim. Vi feirer med andre ord et aldri så lite jubileum i disse dager. Mye kan sies – og har vært sagt – om avisa gjennom disse ti årene. Kriger har rast, og regimer har skiftet. Men her er vi nå fortsatt. Til både glede og ergrelse, håper vi.

I anledning jubileet vil vi en stund framover bringe glimt fra vår nære fortid, og minne om hva som rørte seg blant ansatte og studenter for nøyaktig ti år siden.

«Professorer danner skyggeregjering»

Det var professorene ved NTH som her samlet seg i et såkalt Professorforum for å ivareta egne og høgskolens interesser. Initiativet sprang ut av «en generell frustrasjon over redusert innflytelse i NTHs styre og stell,» skrev Universitetsavisa i sitt første nummer.

Professorforum lever i beste velgående den dag i dag (gratulerer med tiårsdagen den 16. september!), om enn med noe laber aktivitet. Og selvsagt får alle NTNUs professorer være med, ikke bare teknologene.

Universitetsavisa

REDAKTØR: Jan Erik Kaarø
REDAKSJONSSEKRETÆR: Lisa Olstad
ANSVARLIG REDAKTØR:
Info.direktør Anne Katharine Dahl

Utgis av Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Distribueres i 13 000 eks. annenhver fredag i vår- og høstsemesteret.

REDAKSJON: Medieseksjonen,
Informasjonsenheten
LAYOUT: Hege Pedersen, NTNU-trykk
TRYKK: ST-Trykk AS, Orkanger

POSTADRESSE: Universitetsavisa,
Info.enheten NTNU, 7491 Trondheim
BESØKSADRESSE: Info.huset på
Gløshaugen (O.S. Bragstads plass 1)

NTNU

TELEFON: 73 59 55 40
TELEFAKS: 73 59 54 37
E-POST: medieseksjonen@adm.ntnu.no

Jan Erik